Nedėlinis Laikrasztis
„LIETUVA“
Iszeina kas Petnyczia Chicago, Ill.

Prenumerata ant metu:
Amerikoje.....$2.00
I Užmari.....$3.00

"Lietuva" spaudina Knigas, Konstituciją ir kitokius drukus lietuviszkai, lenkiszkai ir angliszkai.

Užsirasznant "Lietuvą" reikia draugia ir prenumeratą prisiusti. Prisiusdami pinigus adresuokite teip:

A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

LIETUVA

The Lithuanian Weekly
"LIETUVA"
Published every Friday, at Chicago, Ill.

Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and languages.

Subscription $2.00 per year.

All communications must be addressed,
A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

Nr. 24 CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 13 Sėjos (June) 1902 m. Metas X

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Politiszkos žinios.

—o—

Amerika.

Senatas užbaigė perkratinėjimą prietikių ant Filipinų salų ir klausymo likimo tų salų ir kaip isz kalno galima buvo žinoti, nusprendė teip, kaip randas ir republikoniszki politikieriai pirma terp savęs buvo nutarę. Net nežmoniszki kankinimai filipinieczių, ko dasileido amerikoniszki ne tik paprasti kareiviai, bet teiposgi žemesni ir augsztesti oficierai, rado pagyrimą republikoniszkų senatorių. Laike perkratinėjimo amerikoniszkų kareivių pasielgimo su filiipiniecziais, senatorius Culberton perskaitė rando slepiamus rasztus, isz kurių pasirodė, kad virszininkas visos amerikoniszkos kariumenės, jenerolas Miles, reikalavo kariszko sudo ant oficiero Arnoldo už prieszingą tiesoms kankinimą filipinieczių. Jenerolas Miles perdavė visus dokumentus kariszkam auditoriui Davisui, o tasai persiuntė viską karės ministeriui, bet tas nieko ne nusprendė, tik sugrąžino dokumentus Davisui, kur jie iki sziol gulėjo ir Arnoldo nieks ne mislyjo statyti priesz sudą; karės gi ministerija slėpė jo nuodemes ne tik nuo tautos, bet net nuo kongreso ir senato. Senatorius Culberton, nežinia kokiu budu, gavo nuoraszus dokumentų ir juos perskaitė ant senato susirinkimo. Visi senatoriai isz jų pamatė, kad randas, nors pažadėjo nieko ne slėpti apie atsitikimus ant Filipinų salų, o vienog slėpė svarbius dokumentus, kuriuose apraszyti buvo nusidėjimai amerikoniszkų oficierų. Taigi Culberton iszvilko į aikstę ne tik nusidėjusių oficierų bet ir karės ministerijos kaltes, apie kurias be abejonės žinojo ir prezidentas Roosevelt. Užtai, rodosi, senatoriams priderėjo buti dėkingais senatoriui Culbertonui už iszvilkimą slepiamos teisybės, bet užtai republikoniszki senatoriai, kuriems, kaip matyt, tie slepiami rasztai teiposgi buvo žinomi, užsipuolė ne tik ant Culbertono, bet ir ant jenerolo Mileso, tikėdami, kad tik jis galėjo perskaitytus nuoraszus suteikti; stengėsi iszgauti žinias, nuo ko senatorius gavo tuos nuoraszus. Tas vienog to ne pasakė, kadangi sakyti ne buvo reikalo. Czia ne svarbus yra klausymas, kas senatoriui suteikė rando slepiamus nuo tautos reprezentantų rasztus, bet tas, kodėl randas slepia ir stengiasi apginti nuo sudo nusidėjusius oficierus? Taigi kaltas yra ne tik ne gražiai besielgęs oficieras, bet ir randas, net augszcziausi jo sanariai, besistengianti užslėpti kaltes ir apginti kaltus nuo sudo. Taigi randas ne norėjo, kad tauta teisybę žinotų. Randas turbut rengėsi jenerolą Milesą szaukti ant iszsiteisinimo; laikraszcziai praneszė, buk jis gavo nuo karės ministerio telegramą su prisakymu važiuoti į Washingtoną ant iszsiteisinimo ir gal priimti bausmę, bet kad Miles gal butų radęs daug užtarėjų, tai ant galo karės ministeris užsigynė, kad butų szaukęs Milesą. Czia be abejonės bus teip: kad iszsyk ministeris, gal su žinia prezidento, kurie neužkenczia szito jenerolo užtai, kad jis ne moka slėpti teisybės, szaukė ant iszsiteisinimo, bet paskui pabugo pasekmių ir tą atszaukė. Senatas turėjo tiesą už slėpimą teisybės pabarti lygiai karės ministerį, kaip ir prezidentą, bet jis pripažino vien tą, ko szitie ponai geidžia; vien maloningai daleido kalbėti demokratiszkiems senatoriams, bet tos mažumos kalbų nieks ne klausė. Kas nuo prezidento Roosevelto laukė didesnės anergijos ir didesnio teisingumo, tas turėjo progą apsirikti: dabartinis prezidentas yra tokiu jau politikierių įnagiu, kaip buvo ir priesz jį buvę; ant galo prezidento Roosevelto nuomonės net per tankiai persikeiczia, todėl ant jų nieko tvirtai ne galima statyti. Rodosi, kad ir pati Amerikos tauta ne turi didelio užsitikėjimo ant savo iszrinktų urėdninkų. Tą geriausiai rodo nuolatai atsitinkanti lynczavimai. Žmonės griebiasi lynczo todėl, kad ne turi didelio užsitikėjimo ant teisingumo sudų, kurie gana tankiai iszduoda net juokingus nusprendimus.

Laikraszcziai pranesza, buk gyvenanti Alabamoj negrai buvo pasirengę pasikelti, bet tą baltveidžiai suuodė pirm laiko, jie visi apsiginklavo ir tokiu budu ne daleido negrams pasikelti. Jeigu czia juodveidžiai butų pasikėlę, tai prie jų butų pristoję ir visi gyvenanti pietiniuose sztetuose, kur baltveidžiai stengiasi sumažinti negrų tiesas kaipo kraszto ukėsų.

Maisztai ant Filipinų salų mažinasi. Dabar pasikėlėliai laikosi jau vien ant salos Mindanao: kitur, kur buvo maisztai, jie likosi suvaldyti; ant mažesnių saluczių pasikėlimo visai ne buvo. Perdėtinis filipiniszkos komisijos Taft lankosi dabar Ryme. Atkako jis czia ant tarybų su popiežiaus urėdninkais. Mat Amerikos randas nori nuo zokoninkų nupirkti visus ne krutanczius turtus ant Filipinų, turtai tie butų savasczia Amerikos rando. Jis ant tų žemės plotų galėtų apsodyti, dabojimui filipinieczių, amerikoniszkus kolionistus, kurie tokioj jau verguvėj galėtų filipinieczius laikyti, kokioj juos laikė zokoninkai.

Azija.

Į Pekiną atkako caro dedė, kunigaiksztis Vladimiras. Jį Chinų ciecorienė teip karsztai ir iszkilmingai priėmė, kaip iki sziol ne priėmė Chinuose dar nė vieną svetimtautį. Caras atsiuntė į Pekiną savo dedę ant sudrutinimo Chinuose Maskolijos įtekmės ir ant nedaleidimo susidrutinti czia vėl Anglijos įtekmei, kuri dėl karės Afrikoj likosi isz Chinų iszstumta. Sziuom tarpu stengiasi prie ciecorienės iszplatinti savo įtekmę Maskolija ir Anglija, kiti gi krasztai vien žiuri, kas isz to iszeis; į tą varžymasi nesikisza nė susiriszusi su Maskolija Prancuzija, nė einanti isz vien su Anglija Japonija. Japonija vienog drutina savo kariszkas pajiegas be paliovos; ant to ji Anglijoj užtraukė didelę paskolą. Sziuom kartu vienog Chinuose maskoliai paėmė virszų ant Anglijos, kas buvo aiszkiai matyt laike priėmimo Pekine maskoliszko kunigaikszczio. Ciecorienė dėkavojo kunigaikszcziui už viską, ką Maskolija gero Chinams padarė, nors isztikro nė joks kitas krasztas, iszėmus gal Anglijos, tiek blogo Chinams ne padarė, kiek padarė Maskolija.

Anglija dabar siunczia į Chinų pakrantes vis daugiau kariszkų laivų, o Maskolija siunczia daugiau žemės kareivių ne tik į jai prigulinczius Chinuose žemės plotus, bet ir ant Afganistano rubežiaus, prieszais Indijas, kurių gyventojai dabar teip anglijonų ne kenczia, kad jie priimtų kaipo iszliuosuotojus atkakusius maskolius. Nors sziuom kartu Anglija, pabaigusi karę su burais ir drąsiau pajieszkos savo nužudytų tiesų Azijoj, bet ir dabar ji ne drys per toli tempti nesutikimus su Maskolija, kadangi pradėti karę ne gal, ant to per mažai turi kariszku pajiegų. Jų vos vos užteko ant privertimo burų pasiduoti, bet ne gal užtekti ant pasekmingos karės su Maskolija.

Chinų randas praneszė visiems svetimiems krasztams apie padarytą sutartį su Anglija reikaluose geležinkelių Yangtsekiango klonyj, kuriuos Chinai atiduoda Anglijai. Chinų randas praszė kitų krasztų priimti už gerą tą sutartį. Kiti krasztai ne priesztarauja, vien Maskolija pakėlė protestą ir apreiszkė, kad ta sutartis yra prieszinga padarytam Maskolijos su Chinais sutarimui: Maskolija mat sutiko isztraukti savo kareivius isz Mandžurijos, jeigu anglijonai pasitrauks isz Yangtsekiango klonies ir perduos Chinams savo padirbtus geležinkelius. Jeigu Chinai nusilenkia priesz Angliją, tai tuom paczių laužo pirma su Maskolija padarytą sutarimą reikaluose Mandžurijos likimo; jeigu anglijonams Chinų randas nori pavesti valdymą geležinkelių toj turtingiausioj Chinų dalyj, tai maskoliai turį tiesą laikyti jų suvaldytą Mandžuriją ir isz jos ne traukti savo kareivių. Katra czia pusė nusilenks, neužilgio pamatysime; rodosi vienog, kad priesz norus vienos Anglijos Maskolija ne nusilenks; turės nusilenkti tąsyk, jeigu prie Anglijos pristotų dar kokia nors isz didesnių vieszpatysczių.

Pietinė Afrika.

Burų vadovai jau iszkeliavo isz Pretorijos prie savo žmonių prižiurėti jų pasidavimą ir atidavimą ginklų. Anglijonai džiaugiasi, kad burai atiduoda ne tik karabinus, bet net paslėptas kanuoles, kokių anglijonai ne butų galėję rasti. Toliaus raszo, buk burai, pasiduodami, szukauja ant garbės Angljos karaliaus, o vadovai liepia jiems buti paklusniais naujai valdžiai. Buk burai isz džiaugsmo kabinasi angliszkiems kareiviams ant kaklo, rodo jiems kuo didžiausią meilę. Tas viskas, turbut, bus tik iszmislu. Nieks juk nesidžiaugia isz nužudymo liuosybės, jeigu ją myli, nieks ne garbina tų, kurie tą liuosybę iszplėszė. Nuo burų vadovų nieks ne reikalauja ir reikalauti ne gal, kad jie mokintų savo kareivius, kaip jie turi užsilaikyti priesz uždėjusį jiems savo jungą valdoną; pamokyti naujus savo vergus juk tai priderystė tų, kurie jungą uždėjo, o ne buvusių burų vadovų. Kad burai brangina liuosybę, geriausiai parodo, kad už ją jie teip ilgai kariavo, už ją jie paaukavo visus savo turtus, kuriuos angliszki kareiviai isznaikino. Ne gal burai mylėti anglijonų, kadangi karėje jie pasirodė tankiai nuožmesniais už nuožmius. Tokių juk netik pergalėti, bet ir pasilikę laisvais mylėti negal. Tik dėl žiaurumo anglijonų burų stovyklose, kur moteris, vaikus ir senelius laike nelaisvėj kaip žvėris, ne viena deszimtis tukstancziu burų vaikų ir moterų iszmirė. Taigi anglijonai pasirodė žiauriausiais burų naikintojais.

Gal but, kad kas nors sandaros truktate yra dar paslėpto, nežinomo visiems. Isz tikro jame yra ne aiszkus dalykai: pagal sandaros iszlygas burai turi atiduoti ginklus, bet pagal tas paczias iszlygas jie pasilaiko ginklus ant apgynimo savo farmų. Taigi iszpultų, kad jie savo ginklus, apsistoję ant farmų, atgaus atgal. Laikraszcziai mena, kad laike apvainikavimo Anglijos karaliaus, kaipo malonė, bus pagarsinta daugiau dar paliuosavimų burams ir apie tai, nors to nėra sandaros traktate, gerai žino burai ir todėl jie sutiko pasiduoti. Isz tikro dabar pasiduoda anglijonams ne tik burai kariavę buvusiose burų republikose, bet ir pasikėlėliai angliszkų valdybų.

Buvęs Transvaaliaus prezidentas Krueger iszreiszkė geismą pasilikti ant visados Holandijoj. Jį Anglijos randas buvo nusprendęs paliuosuoti nuo prisiegos Anglijos karaliui ir sugrąžinti ant jo farmos į Afriką, bet jeigu Krueger ant visados pasilieka Holandijoj, tai jis nė jokios anglijonų malonės ne reikalauja.

Prancuzija.

Pasitraukus nuo vietos senai ministerijai, prezidentas iszsyk kreipėsi prie buvusio jau sykį ministerių perdėtiniu Brissono, praszydamas jį sutverti naują ministeriją, bet tas atsisakė. Ant galo, ant praszymo prezidento, sutiko sutverti ministeriją senatorius Combes. Jis isz svarbiausių senų ministerių pasilaikė buvusį užrubežinių reikalų ministerį Delcasse ir jam pavedė ir naujoje ministerijoj vedimą urubežinių reikalų; kiti ministeriai nauji, bet terp jų yra jau kartą buvę ministeriais. Terp ministerių yra didesnė dalis prisilaikanczių radikaliszkų pažiurų, konservatyvai yra tik trys ministeriai. Ar ilgai galės palaikyti valdžią nauja ministerija, ne galima pirm laiko įspėti.

Anglija.

Anglijoj dabar visi džiaugiasi, kad karė su burais pasibaigė. Per priskyrimą buvusių burų republikų Anglijos valdybos pasididina ant didesnių plotų negu visa Vokietija arba Prancuzija, o kas svarbiausia, ant tų plotų yra turtingiausios ant svieto auksso kastynės. Visose bažnyczíose atsibuva dievmaldystos ant padėkavojimo Dievui, kad padėjo pavergti liuosybę mylinczią tautą ir iszplėszti svetimą savastį.

Visoj Anglijoj rengiasi prie vainikavi Anglijos karaliaus. Ant iszkilmių pradeda rinktiesi isz svetur atsiųsti svecziai. Specialiszkas prezidento Roosevelto atsiųstas ant iszkilmių apvainikavimo Anglijos karaliaus Amerikos delegatas Whitelow Reid jau atkako į Londoną. Atkako su daugybe tarnų ir su dovanoms Anglijos karaliui po jo valdžia esanti: sultanas Perako ir galingiausias Indijų valdonas Maharajah Jeyporo. Szitas atsigabeno 132 tarnu ir net 600 skrynių su dovanoms ir daiktais.

Isz Lietuvos.

—o—

Szis tas isz Lietuvos.

Demokratiszkoji dvasia apima visas didesnes ir smulkesnes tautas, jos pasiliuosuoja nuo senovės vystyklų, o drauge su tuom iszsivieszpatauja didesnis teisingumas, geresnės pažiuros. Pažvelgę į senovę, galime pasakyti, kad niekur gal pamusztos tautos ne turėjo tiek laisvės, kaip senovės Lietuvoj, kur pamuszti gudai turėjo tiesą gyventi savo tėviszkėj teip, kaip jiems patiko, turėjo lygias tiesas su lietuviais. Lietuviai pats garbino Perkuną bet ne persekiojo nė katalikų, nė iszpažintojų grekiszko tikėjimo; jeigu atsitikdavo kur užpuolimai ant kitaip tikinczių, tai užpuolikai buvo skaudžiai nubausti. Ir szįdien lietuviai ne geidžia daugiau nieko, kaip vien tiesos lietuviais pasilikti, ne geidžia jie svetimo.

Dvasia lietuvių ir jų tautiszkas supratimas kyla nuolatai. Antai į Vilnių pribuva kas dieną, daugelis sulenkėjusių lietuvių, kurie, supratę kuom turi buti, stengiasi iszmokti lietuviszką kalbą, kalbą jų tėvų ir boczių, gal nuo penktos ar ketvirtos gentkartės jau ne yartojamą, užmirsztą. Jieszko rankvedžių iszsimokinimui prigimtos kalbos. Tiems tai tapo paraszyta (iszversta isz vokiszko. Red.) Lietuviszkos Kalbos Gramatika lenkiszkoje kalboje. Augsztesnėsės luomos stengiasi iszmokti lietuviszkai nuo prastų žmonių, kurie savo kalbos neužmirszo; eina į bažnyczią, kur gali iszgirsti lietuviszkas giesmes; kiti kreipiasi prie tikrų ne sulenkėjusių lietuvių ir praszo nurodyti, kur ir kaip galima lietuviszkai iszmokti?

Vienas ponas I. pasakojo, kas jį patraukė prie iszsimokinimo lietuviszkos kalbos. Ant paskutinės visosvietinės parodos Paryžiuje, lietuviszkame skyriuje susitiko jis su vienu lenku, kuris paklausė:

— Isz kur paeini?

— Isz Vilniaus, — atsakė užklaustas.

— Tai isz Lietuvos! Tai gal tamista moki lietuviszkai?

— Ne, ne moku, nors lietuviu esmu!

— Tai tik dyvai, kad lietuvis lietuviszkai ne mokėtų—atsakė lenkas.

Tas teip ant sulenkėjusio didelį įspudį padarė, teip susigėdo, kad budamas lietuviu, ne moka lietuviszkai, kad pargrįžęs į Vilnių, pradėjo mokintis lietuviszkai nuo vieno kunigo. Dabar jau suprastinai lietuviszkai kalba.

15 d. gruodžio per Vilnių nuo Amuro važiavo apie 80 kareivių lietuvių, buvusių karėj su Chinais; visi isz Kauno gubernijos: 11 isz Telszių pavieczo, 11 isz Sziaulių, 14 isz Augmergės pavieto: kiti isz kitų pavieczių. Sakė, kad penki lietuviai tapo chinieczių nuszauti.

Darbininkų tarpe Vilniuje ir kituose Lietuvos miestuose yra didelė konkurencija, o dagi czia prisiunczia szimtus darbininkų isz maskoliszkų 24 baduojanczių gubernijų, kur rugių pudas kasztuoja 60 kapeikų, tuomi tarpu Vilniuje kasztuoja 85 kapeikas. Kadangi ten maskoliai darbo ne gauna, tai likosi į Lietuvą sutraukti. Czia randas duoda jiems darbus ant geležinkelių. Kazokijoje teipgi badas, per tai iszsiuntinėjo kazokus į kitus Maskolijos miestus ir į Vilnių szimtas atkako.

Policija Vilniuje neduoda saurodos su peiliaduriais, kurie mažne kožną dieną smeigia su peiliais žmonis ant ulyczių. Apie tą laikraszcziai tyli. Nori mat parodyti, kad Lietuvoje, po gubernatorių globa, yra kaip danguje, žmonės džiaugiasi ir nieko peiktino neatsitinka.

Nors vyskupas Zvieravicze ne norėjo duoti lietuviams bažnyczios, bet jie atsiszaukė prie Peterburgo archivyskupo, o tas liepė bažnyczią ir lietuviszką kunigą duoti.

Ant jubilėjaus davė lietuviams tyczia katedros bažnyczią, kad mažai lietuvių buvant, ant juoko juos perstatytų. Bet lietuvių ant jubilėjaus teip daug pribuvo, kad ir į dvi tokias bažnyczias visi ne butų sutilpę; o dar tokių puikių giedorių atsirado, kad lyg ant operos suėjo lenkai isz viso miesto klausyti. Dvarponiai pradėjo ant vyskupo rugoti, kam davė lietuviams puikiausią Vilniaus bažnyczią.

Lietuviai savo bažnyczioje prikalė lietuviszką jubilėjaus kryžių, kunigai, prikalę lenkiszką, liepė lietuviszką nuplėszti. Nežinia, ant ko prova pasibaigs?

Pirmiau kunigai su vyskupu buvo nutarę neduoti nė vienos bažnyczios lietuviams, nes jeigu, sako, nors vieną duosime, tai jie užims visas septiniolika Vilniaus bažnyczių, teip kaip tai buvo Czekijoje, Silezijoje ir kitur prie czekų atgijimo. Teip gal ir bus. Lietuviams ne ant ilgai vienos bažnyczios užteks, gal kas met po vieną reikės duoti! Jau daugumas lietuvių ne nor lenkiszkai kalbėti, o per tai ne norės ir lenkiszkų bažnyczių.

V.

Isz Vilniaus.

Vilniuje, prie neseniai uždėtos prekystos mokyklos likosi parengta stipendija vardo buvusio Vilniaus gubernatoriaus, kunigaikszczio Gruzijos vienam mokintiniui besimokinancziam mokykloje. Ant to tarnaujanti visokiuose urėduose sudėjo 2600 rublių, nuo kurių nuoszimcziai eina ant stipendijos. Spręsti, kam pripažinti stipendiją, palikta kunigaiszcziui Gruzijos ir be abejonės jis nurodys visada kokį maskolpalaikį arba kaukazietį, jeigu tik tokį suras. Sykį paskirta stipendija ne gal but atimta be iszteisinanczių prežasczių; taigi isz jos mokintinis, sykį gavęs, galės naudotiesi tol, kol ne pabaigs mokslo.

Miesto roda Vilniuje, ant padidinimo surinkimų, rengiasi įvesti ant savo naudos specialiszkus mokesczius nuo arklių: kiekvienas laikantis arklį turės mokėti po 20 rubl. ant metų. Tas ypacz sunkiai puls ant peczių uždarbiaujanczių su arkliais, turtingi to mokesczio ne pajus.

"1 Vilniaus gimnazija, netoli geležinkelio stacijos Podbrodze parengė vasarinę koloniją reikalaujantiems szviežio oro, ant sudrutinimo pajiegų gyvenanczių nesveikame miestų ore mokintinių. Norinti vienog į koloniją patalpinti savo vaikus, tėvai turės mokėti po 15 rublių ant mėnesio. Turinti po vakacijų laikyti egzaminą mokintiniai, turės ir korepetitorių, kuris padės jiems prisirengti prie egzamino.

Vilniuje atsibuva dabar arklių lenktynės. Dovanas gauna, žinoma, tik dvarponiai ir tai turtingi, kadangi tik jie gali laikyti lenktynių arklus.

Kariszkas sudas nusprendė ant pakorimo du žydu: Hirszą ir Leckertą už tai, kad jie paszovė gubernatorių Wahlių.

Laikraszcziai paduoda, buk rasztas į kunigus Vilniaus dijcezijos vyskupo Zvierovicz iszducda vaisius: iki sziol tėvai katalikai Vilniaus vyskupystėj atėmė isz cerkvinių mokyklų su virszum tukstantį vaikų, o su laiku be abejonės atimis dar daugiau. Cerkvinės stacziatikiszkos mokyklos yra ir Žemaiczių vyskupystėj ir į jas lietuviai katalikai siunczia savo vaikus, Kauno vienog vyskupas, lietuvis Paliulionis ne drysta iszduoti nė jokio persergėjimo katalikams. Argi jam mažiau rupėtų katalikystės labas negu sulenkėjusiam Žvieroviczui? Juk vyskupų priderystė labiaus rupintiesi apie gynimą tikėjimo, negu apie kelis tukstanczius rublių algos, gaunamos nuo maskoliszko rando.

Isz Vilniaus gub.

Per sanvaitę nuo 27 d. balandžio iki 4 d. gegužio Vilniaus gubernijoj visokioms limpanczioms ligoms apsirgo žmonių: Vilniuje: szlakuotoms sziltinėms apsirgo 3, pilvinėms 2, tymais 11, rauplėms 4, plauczių uždegimu 1, difteritu 1. Pavieczíuose apsirgimų buvo: rauplėms: Vilniaus pav., ant Vilniaus priemiesczio "Losina dacza" apsirgo 3, numirė 3; Aszmėnų pav., kaime Visznevka apsirgo 1. Tymais: Lydos pav., kaime Buligi apsirgo 87, isz kurių 3 numirė. Pilvinėms sziltinėms apsirgo: Vilniaus pav., kaime Mednikuose 7, Gasparovicziuose 1, Neveriszkiuose 1, Maliniszkiuose 15, isz kurių 1 pasimirė; Slabadoj apsirgo 15; Aszmėnų pav., miesto Aszmėnuose apsisgo 6, numirė 2; Golimsczinoj apsirgo 23, numirė 1; Trakų pav., kaime Vižanėliuose apsirgo 7; Disnos pav., kaime Zakrevszczina 1, Kovalczíszkiuose 2, numirė 1, Matiszkiuose apsirgo 1; Vileikos pav., Choževe apsirgo 15, numirė 2; Moisicziuose apsirgo 10, numirė 1. Szlakuotoms sziltinėms: Vilniaus pav., kaime Rudominoj apsirgo 1, Ostrovcuose 14, Szirvintoj 5, Podberežėj 6.

Isz Kauno.

Netoli Kauno yra Pažaisczíai. Seniai czia buvo katalikiszkas kamedulų kliosztorius ir bažnyczia su abrozdu stebuklingu Motinos Szvencziausios. Kliosztorių, bažnyczią ir abrozdą paveržė nuo katalikų maskoliai, bažnyczią pavertė į cerkvę. Czia į cerkvę, perdirbtą isz bažnyczios, rinkdavosi ir daug katalikų, pasimelsti priesz abrozdą, priesz kurį meldėsi jų tėvai dar katalikiszkoj bažnyczioj. Dabar tą abrozdą maskoliai pergabeno į Kauną ir patalpino tvirtynės cerkvėj.

Kaip iszrodo laukai Lietuvoj?

Maskoliszka žemdarbystės ministerija pagarsino žinias apie tai, kaip iszrodo laukuose javai visokiuose Maskolijos krasztuose. Pagal tas žinias, žieminiai javai isz pavasario Vilniaus gubernijoj iszrodė užganėdinancziai, iszplikusių vietų ne buvo matyt, kadangi mat sniego buvo pakaktinai. Darbai prie sėjimo vasarojų prasidėjo savo laike, tik paskui szalcziai juos sulaikė. Vietoms ukininkams truko sėklos ant užsėjimo visų dirvų.

Grodno gubernijoj isz pavasario žieminiai javai iszrodė užganėdinancziai; iszszalusių vietų ne daug buvo. Sėjimas vasarojų prasidėjo savo laike.

Kauno gubernijoj žieminiai javai iszrodė gražus, tik vietoms buvo užganėdinanti. Iszszalusių vietų ne buvo matyt. Sėjimas vasarojų, dėl užstojusių paskui szalczių, atsibuvo vėliau negu paprastai. Linai dar ir dabar ne visur atsėti.

Minsko gubernijoj žieminiai javai iszrodė užganėdinancziai. Iszszalusių vietų ne buvo. Arimas dirvų vasarojams prasidėjo paprastame laike.

Isz Prusų Lietuvos.

Karaliaucziuje likosi suaresztuotas mokesczių rinkėjas Hoppe. Jis mat prisisavino ir iszleido 10000 markių jo surinktų, prigulinczių randui, pinigų.

Kaime Karczeviszkiuose bernas prekėjo Lebedžio įpuolė į Nemuną ir prigėrė.

Hohensteine perkunas trenkė į bažnyczios boksztą, pagadino sienas, lubas, vieną varpą, o isz vargonų iszplėszė registerį.

Kaime Tusainiuose, Ragainės pavietyj, pasimirė 7 metų sunus vieno lietuvio ukininko; pasimirė gi nuo persigėrimo degtinės. Per anksti pradėjo mat gerti.

Tilžėj nusiszovė 70 metų kalėjimo užveižėtojas Albrecht Wolff.

Karaliaucziuje, elektriszkas karas pervažiavo lietuvį darbininką, Jurgį Karszėlį isz Szakunėlių, Szilokarczemos pav. ir užmuszė ant vietos.

Persekiojimas latvaiczių Mintaujos Gimnazijoj.

Maskoliai persekioja visokias tautas turinczia nelaimę į jų globą patekti. Iki sziol smarkiausiai persekioja lietuvius ir maskolių vientikius rusinus, mažiau jau spaudžia lenkus ir kitokius gaivalus ir paprastai vis pradeda nuo mokintinių. Dabar pradėjo smarkiau spausti latvius ir pradėjo nuo besimokinanczių Mintaujos gimnazijoj latvaiczių merginų. Kada czia likosi suaresztuoti latviai Krajeriai, merginų gimnazijos mokintojos pradėjo bėgioti po latvaiczių kvatieras: lindo net į paloves, sznipinėjo, kniso po knigas ir raszinius merginų, ar ne ras ko pikto. Kadangi nieko užginto nerado, tai nieko ir daryti negalėjo; bet sznipukai nenusiminė, jieszkojo geresnės progos ir kaip priežodis sako: "kas nori szunį muszti, tas ir lazdą randa" ir tokią progą gimnazijos virszininkė iszmislijo.

Prie lydėjimo pasimirusio K. Krajerio, terp kitų, prisidėjo ir latvaitės gimnazijos mokintinės. Tame, rodosi, nieko pikto nėra ir nieko valdžioms prieszingo buti negali. Palydėjo numirusį, kaip Dievas prisako, taigi pildė tik Dievo prisakymą, palydėjo kuną nekaltai užkankinto (nekaltu jį pripažino ir jo budelis Klabo) draugo. Isz to vienog gimnazijos direktorė suvijo botagą ant latvaiczių mokintinių. Pradėjo tuoj tirinėti: kokius piniigus rinko pakasynoms, kas ir kiek davė, ar daug surinko? Tulos latvaitės, nieko pikto ne jausdamos, nesuprasdamos, kad davimas kelių kapeikų ant palaidojimo kuno mokintinio butų už blogą palaikytas, atvėrė szirdį ir viską direktorei iszpasakojo. Ant galo direktorė ir terp paczių mokintinių turi sznipukes, kurios ką iszgirsdamos, ar ką pamacziusios, viską pranesza direktorei, o tojė tas sznipukes maloniai priima. Mat maskolių gimnazijos yra urvais lavinimo sznipukų ir sznipukių, jos iszdirba žemiausios veislės denuncijantus. Direktorė, kaip maskoliszki žandarai, nesigėdi laikyti sznipukes! Toks jau mat jos supratimas, kad ji ne gali doro nuo nedoro atskirti. Ką gi vienog direktorė nori atsiekti, darydama isz jai pavestų mokinimui ir lavinimiui mokintinių paprastas, tinkanczias slaptai po icijai sznipukes? Ar nubausti tas, kurios, turėdamos pilną tiesą, palydėjo kuną pasimirusio sandraugo gimnazisto? Ne, tas jai ne teip svarbus; ji, su pagelba jos paczios iszlavintų sznipukių, nori atsiekti visai ką kitą.

Jeigu jai rupėtų nubaudimas tų, kurios lydėjo kuną, tai ji butų turėjusi bausti tik tas, kurios dalyvavo laidotuvėse; tuom tarpu ji ne priėmė visai į gimnaziją 12 latvaiczių, norinczių pastoti nsujų, taigi tokių, kurios laidotuvėse Krajerio ne dalyvavo. Už ką jos turi kentėti, jeigu niekuom nenusidėjo? Atsakymas trumpas: direktorė ne priėmė latvaiczių į gimnaziją tik todėl, kad jos latvaitės, o tų ji nekenczia ir visokiais budais prie jų kabinėjasi. Jai nepatinka, kad latvės, ukininkų dukterys, eina į gimnaziją ir mokinasi drauge su dukterims baronų, grafų, prekėjų, jenerolų ir augsztų urėdninkų. Todėl tai direktorė ne priima į gimnaziją latvaiczių, nors jos ir geriausiai iszlaikytų egzaminą. Apart tų 12 norinczių pastoti į gimnaziją latvaiczių, iszlaikusių egzaminą, kurių ne priėmė į gimnaziją, nors vietų netruko, direktorė 4 latvaiczių, iszlaikusių gerai egzaminą 7 kls. ne perleido į 8tą. Mokintojos, ant direktorės prisakymo, už gerus atsakymus latvaitėms stato blogus ženklus, o kitoms už blogesnius atsakymus stato 4 ir 5.

Nuo mekesczių už mokslą se niau paliuosuodavo gerai besimokinanczias latvaites ir dukteris mokintojų; direktorė pasirupino, kad paliuosavimą nuo mokesczių už mokslą ne butų. Tas padaryta tik su mieriu ne prileisti į gimnaziją ne turtingesnių už kitus latvių dukterų.

Direktorė ne tik stengiasi mokintines paversti į sznipukes, bet pati tankiai loszia žandaro pareigas. Jeigu ateina latvei laiszkas į gimnaziją, direktorė, be jokios gėdos, liepia laiszką atplėszti, iszversti į gudiszką, jeigu latviszkai paraszytas, sznipinėja, kas laiszką raszė ir tt.

Kaip persekiot latves, direktorė neiszmano, iszmislinėja tokius apsunkinimus, kokių kitoms mokintinėms ne daro. Uždraudė joms su draugais kalbėti, susitikti ir vaikszczioti. Viskas direktorej ne patinka, kabinasi prie drabužių, prie susiszukavimo, kabinasi prie jeib kokių mažmožių, kad tik latvaites isz gimnazi. jos iszvyti arba norinczias pastoti nuo gimnazijos atgrasinti.

Mat Senapilėj direktorius Mosakovskyj. Ipraretino persekiojimais lietuvius, sumažino jų skaitlių ir už tai gavo nuo augsztesnių valdžių pagyrimą; tą patį daro direktorė Mintaujos gimnazijos su latvėms, kad už praretinimą jų gauti nuo augsztesnių valdžių dovaną arba bent pagyrimą.

Valdžios sutinka su direktorės nuožmiais užsimanymais, su stabdymu apszvietimo terp latvių moterų ir nieko jai ne sako; aiszku todėl, kad ir augsztesnių valdžių mieriai tie patys, taigi ir jos visokiais budais stengiasi suturėti apszvietimą, prie jo ne prileisti moterų ne maskoliszkos kilmės. Direktorė Mintaujos moteriszkos gimnazijos L. Zaleman yra tik įrankiu valdžios, prie suturėjimo apszvietimo terp latvaiczių.

Ramunėlis.

Isz Amerikos.

Moczeka nubaude.

MORINGO, IND, Netoli nuo czia, ant farmos Ottono Hangero atsilankė teip vadinami "balikepuriai". Patį farmerį uždarė kelnorėj, o jo paczią iszvedė ant kiemo, pririszo prie medžio ir įskaudžiai plakė su botagais. Prasiszalindami pasakė, kad jeigu farmerienė ne nori but kitą syk vėl plakta, turi geriau apsieiti su farmerio vaikais nuo pirmos jo paczios. Jeigu baltkepuriai už biaurų elgimasi su vaikais plakė moczeką, gerai darė, kadagi nėra kitokio budo nubaudimo žiaurų moczekų. Tegul vien baimė baltkepurių bausmės sulaiko moczekus nuo kankinimo vaikų.

Sztraikai per 10 metu

WASHINGTON, D. C. Pagal atskaitą darbo statistiko Wrighto, per deszimtmetį, nuo 1881–1900 metų, Suvienytose Valstijose buvo 22773 sztraikai. Darbininkams sztraikai kasztavo 258 milijonus doliarų; kapitalistai gi per sztraikus nužudė 124 milijonus doliarų. Daugiausiai sztraikų, nes 28,34%, buvo sztete New Yorke; Pennsylvanijoj 11, 23%, Illinois 11,58%. Taigi pasirodo, kad per sztraikus darbininkai visgi daugiau žudo negu kapitalistai.

Nepaprasta vieta nusižudymo.

BAY CITY, MICH. Netoli nuo czia, miestelyj Tisherville gyvenantis Juozas Reich apliejo savo drabužius se kerosinu, paskui nuėjo į katalikiszką bažnyczią ir uždegė savo kerosinu permirkusius drabužius. Nedėlios rytą rado jo suanglėjusį kuną prie altoriaus. Reich buvo vargamistra minėtos bažnyczios ir mokintoju parapijinės mokyklos.

Nebylu balius.

NEW YORK. Czianykszcziai nebyliai pakėlė balių ant garbės prancuziszko skulptoriaus Fernando Hamar, kuris padirbo stovylą prancuziszko jenerolo Rochambeau paminklui szito jenerolo, atidengtam Washingtone. Skulptorius Hamar yra teiposgi kurezias ir nebylys. Jis iszkeliavo isz Amerikos į Prancuziją ant garlaivio L'Aquitaine.

Nauja liga.

NEW YORK. Czianykszcziai ausų daktarai patėmyjo naują ligą, kuri tankiai užpuola važinėjanczius ant automobilių. Nuo greito važinėjimo sutais bearkliais vežimais važinėjanti gauna ausų skaudėjimą, szunvotes, o tankiai ir visai apkursta. Jeigu važinėjanczius automobiliais tokios ligos užpuola, tai jos turėtų užpulti ir važinėjanczius geležinkeliais.

Paskendo laivas.

DULUTH, MIN. Ant czianykszczio kanalo susimuszė garlaivys Thomas Wilson su George Hodley. Pirmutinis paskendo, antrasis gi galėjo dar priplaukti prie kranto. Dalį žmonių nuo paskendusio laivo iszgelbėjo gelbėtojų valtys, dalis gi prigėrė. Kiek isz viso žmonių prigėrė, dar nežinia.

Vulkano isznaikintos žuvys.

GALWESTON, TEX. Prie czianykszczių pakranczių vilnys atgabeno daugybę negyvų žuvių, terp tų ne mažai didžuvių. Mena, kad žuvys tos likosi užmusztos vulkaniszkų pajiegų iszmestos lavos, kurios czielos upės nuplaukė į jures ir jose ant didelių plotų isznaikino milijonus gyvunų.

Vulkaniszki kalnai Alaskoj.

SEATTLE, WASH. Atkakęs czia garlaivys "Bertha" atgabeno žinių, buk Alaskos kalnai: White Redoubt, Ilianoina ir Augustine, kurių nieks nelaikė už vulkanus, pradeda mesti karsztus pelenus, nuo virszunių gi kyla tirszti dumai, o naktimis matyt kylanti liepsna.

Prigere 7 žmones.

NEW YORK. Pereitos nedėlios dieną New Yorke netikėtai užkilo vėtra, kuri iszvertė keliasdešimt porte plaukinėjanczias valtis. Prie to prigėre 7 žmonės.

Ateiviai atkake i Amerika gegužio menesyj.

NEW YORK. Gegužio mėnesyj atkako į New Yorko portą isz Europos ateivių visokių tautysczių 82054; balandžio gi mėnesyj atkako jų 73667. Daugiausiai atkako italijonų ir austrijokų; treczią vietą užima ateiviai isz Maskolijos.

Perkeite tikejima.

SANTA CRUZ, CAL. Buvęs baptistų pamokslininkas John Laurrier Rogers pametė krikszczioniszką tikėjimą ir priėmė mahometoniszką. Dabar jis likosi suaresztuotas už padegimą. Jis mat, turėdamas mažą parapiją, ne galėjo iszmisti isz ganymo parapijos ir turėjo uždarbiauti pieninkystės įtaisose; tas jam nepatiko ir jis padėgė triobas įtaisų. Mena, kad jam susimaiszė protas.

Nelaimes ant geležinkeliu.

STEFFIELD, MO. Ant Missouri & Alton gelež. susimuszė pasažierinis trukis su tavoriniu. Prie to trukio vedėjas, nuszokęs nuo smarkiai bėganczios maszinos, užsimuszė; daugelis pasažierių likosi sužeistų, o terp tų yra ir mirtinai sužeisti.

BELAFONTAIN, OH. Netoli nuo czia susidaužė vežantis arklius tavorinis trukis. Prie to trukio vedėjas likosi užmusztas, o peczkurys mirtinai sužeistas; daug vežamų arklių likosi teiposgi sutrintų.

BRENTWOOD, MO. Ant Missouri & Pacific geležinkelio lokomotyva užbėgo ant važiuojanczio skersai kelio pilno žmonių elektriszko karo ir jį sudaužė. Prie to 25 žmonės likosi sunkiai sužeisti, o du sužeisti mirtinai.

ALPENA, MICH. Netoli Black Falls iszszoko isz rėlių geležinkelio trukis ir susidaužė. Prie to vienas pasažierius, Augustas Grozinski likosi ant vietos užmusztas; terp sužeistų yra teiposgi daug lenkiszkų pravardžių.

REDDING, COL. Netoli nuo czia iszszoko isz rėlių greitasis Southern Pacific geležinkelio trukis. Prie to du trukio tarnai likosi užmuszti, o tulas skaitlius pasažierių tapo sužeistų.

Tvanai.

Pereitos subatos dieną tuluose kraszuose pietinės Dakotos, Kansaso, Nebraskos ir Iovos smarkus lytus pagimdė tvanus, kurie pridirbo laukuose blėdies ant kelių milijonų doliarų. Nebraskoj vanduo apsėmė visą miestą Dannonbrog; ant ulyczių vandens yra ant 3 pėdų giliai.

BEATRICE, NEB. 6 d. berželio, aplinkinėse Cortland siautė baisi audra su debesų praplyszimais. Liejo teip daug vandens, kad jis į valandą apsėmė žemę ant pėdos storai; nuo 50 pėdų negalima buvo nieko matyti. Ulyczios miestuose Cortland, Princeton ir Pickvel ant syk likosi užtvenktos, vanduo užliejo kelnores ir pardavinyczias. Javai ant laukų tapo su visu vandens nuplauti. Gyventojai žemesnių vietų turėjo bėgti ant kalvų, Užtvinę vandens iszardė geležinkelius ir nuneszė daug tiltų.

JOLIET, ILL. Pereitos sanvaitės panedėlyj siautė czia dideli audra ir lytus, kuris pagimdė tvanus ant didelių plotų, o tas pagimdė teip daug blėdies, kad turėjo susitverti komitetas szelpimui nukentėjusių nuo tvanų.

Gaisrai.

SARATOGA, N. Y. Sudegė czia Arcade trioba. Ugnyje pražuvo viena moteriszkė; truksta dar 8 ypatų, kurios gal teiposgi sudegė.

FRAOKLIN, NEBR. Užgimė czia gaisras Petersono mėsos pardavinycziose ir teip greitai platinosi, kad į porą valandų isznaikino 14 didelių pardavinyczių.

Isz darbo lauko.

¶ KEYSTONE, W.VA. Flat Top anglių kastynėse darbininkai pakėlė sztraiką.

¶ DES MOINES, IA. Sztraikuoja czia katilų dirbėjai, plumberiai ir garinių dudų klotojai.

¶ EDWARDSVILE, ILL. Sztraikuoja czia organizuoti darbininkai Ameriean Steel Foundry Co. dirbtuvėse.

¶ ELKHORN, W. VA. Szitame apskrityj užgimė teiposgi kalnakasių sztraikai. Prie sztraikų pristojo 10000 darbininkų.

¶ SHEBOYGAN, WIS. Tarnaujanti ant czianykszczių sztritkarių pakėlė sztraiką. Jie reikalauja didesnių už savo darbą algų.

¶ STAR JUNCTION, PA. Darbai eina czia gerai, darbininkų be darbo sziuom kartu nėra; vien tas ne dirba, kas dirbti ne nori.

¶ WILKESBARRE, PA. Į kastynes Susquehanna Coal Co. atgabeno 60 scabsų, o laukia atvažiavimo 100 slovakų isz Philadelphios.

¶ HUNTINGTON, W. VA. Keliauja czia 100 slovakų, užimti vietas susztraikavusių anglekasių. Argi įstabu, jeigu slovakų Amerikoj ne kenczia.

¶ MIDLESBORO, KY. Darbininkai Buchanam pavieczio kastynių, West Va. ne paklausė unijos virszininko prisakymo, kad pakeltų sztraiką.

¶ DENVER, COL. Sztraikas darbininkų dirbanczių prie triobų statymo traukiasi toliau. Kontraktoriai atmetė darbininkų užmanytą santaikos sudą.

¶ NORTH FORK, W. VA. Užgimė czia kalnakasių sztraikas. Kastynių savininkai prisakė sztraikieriams tuojaus iszsikraustyti isz gyvenimų kompanijos namuose.

¶ NEW YORK. Prezidentas Roosevelt sutiko pabandyti sutaikyti darbininkus kietų anglių kastynių su kastynių savininkais. Nežinia, kokius vaisius iszduos tarpininkystė prezidento.

¶ NEW YORK. Sztraiko popieros dirbtuvių darbininkų rytiniuose sztetuose ne bus, kadangi abiem pusėm pasisekė susitaikyti. Darbininkams likosi pakeltos algos ant 10%.

¶ HAZLETON, PA. Į kastynes Coxay ir Locust Spring Penna & Reading Coal & Iron Co. pradeda veržtiesi vanduo, kadangi darbininkai dirbanti prie pompų atsisakė dirbti.

¶ ELKHORN, W. VA. Kalnakasiai czianykszczių kastynių pakėlė sztraiką. Kompanija liepė sztraikuojantiems darbininkams, gyvenantiems jos namuose, tuojaus iszsineszdinti isz gyvenimų.

¶ QUINCY, ILL. Czianykszcziai darbininkai dirbanti prie triobų statymo pakėlė sztraiką; darbininkai pareikalavo pakėlimo užmokesnio ant 5 c. už darbo valandą, bet kontraktoriai reikalavimą atmetė.

¶ Pereitą sanvaitę ant viso ploto Suvienytų Valstijų buvo 153 nusibankrutinimai, arba ant 10 mažiau negu sanvaitę priesz tai; pereituose metuose per tą paczią sanvaitę nusibankrutinimų buvo 173.

¶ DUBUQUE, IA. Darbininkai czianykszczių perlinių (žuvinių) guzikų dirbtuvių pakėlė sztraiką, kadangi mat dirbtuvių savininkai praszalino nuo darbo tris darbininkus, kurie bandė sutverti darbininkų uniją.

¶ HAZLETON, PA. Kastynėse Wenz & Co. Hazlebrooko olą pripildė vanduo, kadangi pompų darbininkai pasitraukė nuo darbo. Gyventojai pakėlė protestą priesz szerifo pagelbininkus, atsiųstus daboti Yorktown kastynes.

¶ HAZLETON, PA. Lehigh Valley Co. į savo kastynes isz Philadelphios buvo persitraukusi daug scabsų darbininkų ir apginklavo juos revolveriais. Jiems vienog darbas ne patiko, jie pardavė revolverius ir grįžta atgal į Ph ladelphią.

¶ HUNTINGTON, W. VA. 95% kalnakasių czianykszczio apskriczio kastynių paliovė dirbę. Goodvill kastynės sustojo, tas pats yra kastynėse Dingess. Darbininkai isz czia kraustosi į vakarus, matyt jie ne tiki, kad užgimę czia sztraikai greitai galėtų pasibaigti.

¶ SPOKANE, WASH. Katilų dirbėjai dirbtuvėse Great Northern geležinkelio pareikalavo 4 dol. ant dienos (dabar jie gauna $3.50.). Jeigu reikalavimas ne bus iszpildytas, jie nutarė sztraikuoti. Jeigu užgims katilų dirbėjų sztraikai, tai ir maszinų dirbėjai pažadėjo pristoti prie sztraiko, o tąsyk dirbtuves atseis su visu uždaryti.

¶ CHICAGO, ILL. Sztraikai mėsos iszvažiotojų czianykszcziose piovinycziose pasibaigė. Piovinyczių savininkai pažadėjo iszvažiotojams ne drausti prigulėti prie organizacijų. Algą gi mokės: karų vežėjams po 12 c. už darbo valandą, vežėjams vienarklių vežimų po 20 c., dviarklių 22½ c., keturarklių 27½ c. Darbininkams turintiems dabar didesnes algas, jos ne bus numažintos.

¶ Visi organizuoti darbininkai kietų anglių kastynių pradėjo szelpti sztraikuojanczius Pennsylvanios anglekasius. Teiposgi tarnaujanti ant geležinkelių pritaria anglekasiams. Delaware, Susequehanna & Shuykill geležinkelio tarnai atsisakė vesti trukius su szerifo pagelbininkais, su kastynių policistais ir su scabsais. Tarnaujanti ant Lehigh Valley geležinkelio atsisakė vartoti ant apkurimo maszinų minksztasias anglis, jeigu jos užstoja iki sziol vartojamas kietasias.

ISZ Lietuviszku diryu.

Rymionų Seimas.

Grįždami isz Bostono, Mass., nuo "Susiv. L. A." seimo, apsistojome Mahanoy City, Pa. pasižiūrėti "Susiv. R. K." seimo. Seimas tos dienos buvo užbaigtas, bet pagal paduotą programą "Saulėj", pripuolė dar loszti teatrą, nežinia kokį. Nuėjome į svetainę, ir paėmėme bilietus ant pirmų sėdynių, kad prisižiūrėti kaip aktoriai atliks savo roles.

Po kokiam laikui atėjo kelios merginos, o viena net isz buvusių atktorių ir pasakė, kad Mahanojiecziai ne losz teatro, nes jų trupa iszsiskirstė, loszti teatrą atvažiuosę Shenandoahriecziai.

Belaukiant Shenandoahrieczių, užskambino koks anglas ant piano, o ne poilgam pasirodė ant scenos kitas anglas su angliszka daina. Na, misliju sau, gal mes czia paklydom? Tik lietuviszkas teatras ne gali prasidėti su angliszkoms dainoms! Tegu musų kunigai ir mažai ką veikia ant tautiszkos dirvos, bet laike seimo visgi nevertėtų pasirodyt su angliszkoms dainoms, kurių delegatai ne supranta, ant galo kad ir suprastų, tai ką czia gėrėtis svetimu rubu!

Pasibaigus angliszkoms dainoms, pasirodė kun. V. Matulaitis isz Newarko, N. J. ir paaiszkino, kad teatro ne bus, bet perstatys abrozus paskutinio ir naujausio iszradimo garsaus Edisono.

Rodymas blogai nusidavė, kadangi ne buvo paties mistro, bet nebuvo nėkam žiurėti, kadangi žmonių buvo vos apie 30 ir tai tik svetimi, Mahanojieczių teip kaip ne buvo. Mat kun. S. Pautienius uždraudė žmonėms eiti ant parodymo, kadangi tas buvo ne jo užmanyta, o Mahanojiecziai jo klauso.

Tokia buvo Katalikiszko seimo iszkilmė, tiesiog sakant, nieko ne buvo. Susivažiavo keli kunigai pasibarti terp savęs, bet ir tų buvo 6 — 7; ne teip kaip pernai, kada suvažiavo visi ir susivežė visus savo aklus tarnus iszdraskyti "Susiv. L. A."; szimet tik terp savęs barėsi, ką pasakojo mums pats vienas kunigas. Jis sakė: "nors tuos žmonis, ką pernai atsiskyrė nuo seimo, vadinom bedieviais, szliuptarniais ir kitokiais vardais, bet jie nėra tokiais, tik yra žmonės turinti daugiau proto, o pas mus liko visi kvailiai, ką tinka į Lietuvą kiaules ganyt, ne ant seimo"!

Taigi mat kaip mano kunigai apie savo vergus, kariaujanczius už kunigų naudą? Nors mus keikis, bet mums tiesą pripažįsta.

Ant rytojaus, t. y. 8 d. gegužio, norėjome įeiti į svetainę, kur laikė seimą, bet seimuojanti buvo užsirakinę ir nieko ne leido apart savo delegatų; turbut reikėjo ką slėpti? Ant tautiszkojo "Susiv." seimo, kiek buvo sesijų, tai niekad nebuvo durys uždarytos, kiekvienas galėjo ateiti pasiklausyti; pas kunigus yra vis kitaip, jie mėgsta slėpti savo darbus, turbut darbai tie bijo szviesos.

J. Romanauckas.

Isz Minersvilles, Pa.

Pabaigoj pereitų metų susitvėrė czia teatraliszka draugystė po vardu "Aleksandro Gužuczio" (Fromo). Draugystė turi už mierį, jeigu pasiseks ją užlaikyti ir turės pakaktinai aktorių loszimui teatrų, kasai draugystės paaugus, aukaut pinigus vien ant tautiszkų reikalų.

Pirmas teatras buvo losztas 29 d. gegužio 1902 m., atlosė Gužuczio dramą p. a. Ponai ir Mužikai. Loszimas ne blogai nusidavė, aktoriai savo roles gerai atliko, tik keliems loszimas ne teip gerai nusidavė.

Tarpuose terp aktų buvo dekliamuotos eilės ir dainos dainuotos. Po pirmam aktui dekliamavo Barbora Mikalaviczienė, "Ten kur anglių kalnai styri". Po antrai permainai dainavo Elzbieta ir Matilda Tampauckiutės dainą "Tasai žmogus besmegenis". Po trecziai permainai dekliamavo Marė Mikalaviczienė eilės: "Varguoli, varguoli! kada diena szvis". Po ketvirtai permainai dekliamavo Elzbieta Tampauckiutė eilės: "Lietuva Tevynė mano, asz per jures trokszta plaukt!". O po penktai permainai vėl dainavo Elzė ir Matilda Tampauckiutės dainą: "Liudnai Nemunas banguoja". Po paskutiniam aktui dekliamavo Marė Tampauckiutė eilės: "Su pancziais ant rankų ir kojų".

Po tam J. Ramanauckas padėkavojo susirinkusiems už mandagų užsilaikymą laike perstatymo ir dekliamacijų.

Aktoriai, kaip jau paminėjome, savo roles atlosė gerai, o toliau, iszsilavinę labiau, kada labiau pripras, losz dar geriau ir žmonės pripras prie geresnio užsilaikymo laike perstatymų.

Žmonių buvo ne labai mažai, bet visgi priderėjo buti nors du kartu tiek. Matyt, musų tautiecziai dar nesupranta dramatiszkų perstatymų. Prie to prisidėjo dar dvi nelaimės: kad dabar vieszpatauja didelė bedarbė, taigi sztraikai, ir kad kiti tautiecziai nekenczia gerų užmanynų ir stengiasi, kiek galint, juos trukdyti. Kunigas Kaminskas, užsimezgus draugystei, uždraudė tėvams leisti merginas mokintis. (Kam gi tėvai klauso kvailos drausmės? Red.), dar ne prisižadėjusias iszgazdino, kad giedoti ne priims, jeigu eis mokintis teatro (kunigas mat mėgsta labiau musztynes, negu teatrus). Jau rodėsi, kad musų darbas nueis ant niekų, bet acziu geroms moterims, kurios nepaisė ant neiszmintingų drausmų, ir užėmė merginų darbą. Gėda turėtų but merginoms už jų ne prilankumą tautiszkiems darbams. Tikemės, kad toliau ir merginos supras, kad klausydamos pavyduolių drausmių, ne gerai daro.

Laike teatro p. Magdė Marašiutė paskambino ant piano. Ne pritarė musų užmanymui ir tuli tautiecziai vadinanti savę laisvais. Tie atkalbinėjo žmonis nuo teatro, kalbino, kad nieks neitų ant perstatymo; tuom mat tikėjosi galėsę iszdraskyti draugystėlę.

Persekiojimai ir trukdymai neiszgriaus draugystės, kadangi turime ir pritarėjų. Po teatrui Jurgis Markevicze paaukavo į draugystės iždą $10.00; jį priėmėme už garbės sanarį, ir isztariame jam acziu.

Musų jauna draugystėle, pagal savo pasižadėjimą aukaut ant tautiszkų reikalų, aukauja $6.00 ant paminklo a. a. Al. Fromo (Gužuczio), kurio vardą turi draugystė; pinigus siųsime į Prusus ant rankų p. M. Sauniutės, o ant toliau gal ir daugiau galėsime paaukaut ant kitokių reikalų.

Vardu draugystės isztariu aktoriams, dekliamatorėms ir dainininkėms, teipgi visiems buvusiems ant musų teatro, szirdingą acziu.

Sekr. T. Dr. A. Gužuczio,
J. Ramanauckas.

Isz Lawrence, Mass.

Lietuvių yra czia gana didelis buris: szeimynų yra 150, o pavienių 800, taigi isz viso su virszum tukstantis. Terp jų vienog ne daug gero girdėt. Skaitanczių laikraszczius ir knigas yra mažai. Daugiausiai praleidžia sunkiai uždirbtus pinigėlius ant svaiginanczių gėrymų, o laiką prie szinkoriaus baro. Retai czia atsitinka varduvės arba vestuvės, kurios apsieitų be musztynių. Meilės ir vienybės nėra, pravardžiuojasi terp savęs visokiais vardais: szliuptarniais, bedieviais ir tt. Savo negražiais pasielgimais žemina lietuvių vardą svetimtauczių akyse. Daug lietuvių yra sulėnkėjusių, tiems rodosi, kad lenkai stovi augszcziau ir todėl lenda į lenkiszkus rubus. Mat jie nežino, kad Amerikoj lenkai užima paskutinę vietą; lietuviai, dėl girtuokliavimą, pesztynių ir ne szvarumo teiposgi ne gerą turi garbę, jie negauna nė gerų gyvenimų pasisamdyti, geresnių namų savininkai ne nori lietuviams ruimų samdyti.

Terp teip didelio lietuvių, vyrų, moterų ir merginų skaitliaus be abejonės yra czia ir gerų, bet su gerais darbais ne pasirodo, miega, tautiszkais darbais ne užsiima, kadangi mat czia nėra budintojų, kurie panorėtų ir mokėtų mieganczius isz miego prikelt.

Penki metai atgal užsidėjo czia lietuviszka parapija, bet negalima pradėti statyti bažnyczią, kadangi susirinkę ant mitingų, vietoj apsvarstyti reikalą ir sutarti, ką reikia daryti, vaidus kelia. Terp musų miesto lietuvių netruksta visokių barszkalų, kurie stengiasi ardyti ir kenkti kiekvienam ant visų naudos užmanytam darbui; jie niekina laikraszczius ir knigas, kurių skaitymas galėtų mus sziek tiek pakelti, prablaivinti protą; tie barszkalai ne tik patys nieko ne skaito, bet ir kitiems ne duoda. Buvome czia uždėję knyginą, kur norinti skaityti galėjo rinktiesi ir skaityti knigas, bet prieszininkai skaitymų, augszcziau statanti girtuokliavimus negu skaitymą, darė viską, kad tik galinti užkirsti kelią girtuokliavimams knyginą iszardyti; skaitanczius knigas ir laikraszczius žadėjo net sumuszti. Ant galo ir pats knigyno prezidentas isz czia prasiszalino, o sanariai jį apkaltina, buk ir kiek centų iszneszė. Per tai knigynas, kaip greitai užsidėjo, tai dar greicziau pakriko.

Buvo czia susitvėręs choras, susidedantis isz jaunų vaikinų ir merginų, bet ir tas pakriko. Lawrenco kryžiokai pradėjo visaip persekioti dainorius; ne norėjo ant boardo priimti tų, kurie prie choro prigulėjo ir mokinosi dainuoti. Choras į pusę metų nuo užsidėjimo pakriko.

Kuopa Tėvynės Mylėtojų Dr., nors laikosi, bet stovi ant labai silpnų kojų. Daugumas nuo Draugystės atstojo todėl, kad ji iszleidinėja tik moksliszkas ir pakelian czias protą knigas, o ne iszleidinėja dvasiszkų, ypacz kad ne iszleidinėja maldaknigių, maldelių su atlaidais ir jiems panaszių. Pasitraukę nuo Draugystės sako, kad isz skaitymo moksliszkų knigų nėra naudos, kadangi už tai negalima užsipelnyti nė ant "griekų" atleidimo, o jie, nepadoriai pesielgdami, "griekų" turi daugiau už kitus. Todėl tai pas mus lietuvių namuose tankiau ant stalo patiksi blauzdinę negu knigą ir laikrasztį, su blauzdinėms, apsėdę stalą, tikimės iszmelsti "griekų" atleidimą, o kartais ir kraują isz noses aukaujame ant iszpraszymo "griekų" atleidimo. Su apsuktoms galvoms meldžiame atleidimo ir todėl pataikome tankiai kaimynui su kumszczia į nosį, kas gimdo smarkesnes musztynes, kuom papildome naują "grieką" ir ant iszpraszymo atleidimo, vėl reikia parneszti naują blauzdinę. Mieli broliai! Ne su blauzdine mes iszpraszysime "griekų" atleidimą, ne per girtuokliavimus ir pesztynes užsipelnysime ant dangaus karalystės bet gerais darbais, o tokiais nėra nė maukimas raugo, nė pesztynės, nė vaidai, nė ardymai gerų visiems naudingų užmanymų. Nuodėmes mes galime panaikinti tik besistengdami pasikėlti doriszkai ir protiszkai, per meilę ir vienybę, per meilę savo tautos, savo brolių ir seserų.

Togi nesulauksime, jeigu ne skaitysime knigų ir laikraszczių, kalbinanczių mus prie sutikimo, meilės ir vienybės. Riszkimės prie draugyszczių, turinczių už mierį tarnauti musų tautai, dirbti ant jos labo. Kas kenkia tokioms draugystėms, tas yra lygus žmogžudžiui, kadangi tuom kenkia, skriaudžia milijonus savo brolių lietuvių, toks neužsipelnys ant "griekų" atleidimo, nors daugiausiai blauzdinių iszgertų, kad ir kasdieną kitiems su kumszczia nosis daužytų, kol ne atlygis skriaudą savo tautai padarytų. Liaukimės todėl blogo, o griebkimės gero, tąsyk ne tik Dievas mums laimįs, bet užsipelnysime ir ant paguodonės svetimtauczių.

Lietuvis.

Isz Naugatuck, Conn.

Lietuviai szitame mieste sutikime gyvena, kaip pridera broliams; ne girdėt, kaip kitur įsiviesz patavusių prasivardžiavimų nėra czia nė nesikentimų. Net linksma pažiurėt į jų pasielgimą. Mat nėra czia kam vaidus sukelti, kadangi nėra kunigo. Su visokiais tautiszkais darbais žengia sparcziai pryszakin. Czianykszcziai lietuviai turi ir savo salę, į kurią gana skaitlingai renkasi.

31 d. gegužio laikėme susirinkimą su prakalboms; kalbėtojai buvo isz tarpo czianykszczių lietuvių. Pirmas kalbėjo p. Maszotas apie naudą draugysczių. Pagyrė Sv. Jurgio Drtę, kuri pastatė net savo locną namą. Pagyrė lietuvaites, kurios nesiszalina nuo susirinkimų, stengiasi apsiszvietį paczios ir nori dirbti ant tautos labo. Kalbino lietuvius laikytie si visada vienybėj, nes tik eidami isz vien, galime svarbesnius darbus nuveikti.

Antras kalbėjo p. Bakier. Jis kalbėjo apie musų nesutikimus, už kuriuos apkaltino musų dvasiszkus vadovus, kadangi isz tikro ten, kur nėra kunigo, lietuviai labiau terp savę sutinka; drauge su kunigu ateina didesni vaidai ir nesutikimai. Pažiurėję į kunigų darbus, matome, kad jie ne meilę sėja, nors tą turėtų platinti isz savo paszaukimo, bet ant palengvinimo isznaudojimo žmonių, vaidus kelia. Mat drumstame vandenyj lengviau žuvį sužvejoti. Jie iszardė Susivienyjimą, o szaukia, lyg žydai krikszczionį muszdami, kad tai prakeikti valnamaniai piudo lietuvius terp savęs, iszrasdami nebutus daigtus ant nekaltų avinėlių, dvasiszkų žmonių, įpedinių Christaus. Užbaigė kalbą, aiszkindamas, jog mes privalome rupintiesi, kad viskas, kas už musų pinigus statyta, butų musų paczių o ne svetimtauczių rankose; mes privalome rupintiesi apie musų tautos naudą, o ne vien apie pelną ir gerovę vienos jos luomos, kuri mus visokiais gražiais ir ne gražiais budais isznaudoja.

Treczias kalbėjo p. Jonas Banis, neseniai czia pribuvęs isz Pennsylvanios. Jis iszrodinėjo, kaip kunigai stengiasi viską apversti į įnagį isznaudojimo žmonių; privedė paveikslus, kaip tuli kunigai net iszpažintį moka isznaudoti ant padidinimo pelno ir ant siundymo žmonių ant asabiszkai kunigams nepatinkanczių žmonių ir partijų. Toliau aiszkino, pasiremdamas ant žinomų paveikslų, kaip kunigai, gerybėse paskendę, ne jauslus yra ant vargų žmonių. Susimylėjimą, girdi, vargszas greicziau ras pas žydą negų pas žmonių nupenėtą lietuviszką kunigą.

Ant prakalbų susirinko diktas lietuvių burelis ir susirinkusiems prakalbos patiko.

J. Banis.

Isz Franklin, Wash.

Darbai eina czia labai gerai, kalnakasiai dirba ant trijų sziftų po 8 val. Tembermonams moka po $2,75, o krovėjams po $2,25. Darbo yra pakaktinai ir gali gauti, kas kokį nori.

Gyvenantis czia vienas lietuvis buvo pakavojęs savo pinigus už kamino, o kada norėjo juos paimti, tai pasirodė, kad pinigų nėra. Perpykęs, norėjo vieną vaikiną, atkakusį czia neseniai isz Pennsylvanijos, perszauti ir dar apskundė į sudą. Sudžia vienog ne tik provą atmetė, bet ir revolverį atėmė; skundėjui reikėjo dar kasztus užmokėti.

Lietuviszkų szeimynų yra czia 6, o pavienių lietuvių apie 40. Sutikimo nėra lygiai terp vyrų kaip ir terp moterų; moterys tankiausiai pykstasi už boardingierius. Vyrai maukia degtynę ir alų; nors baczkutė alaus kasztuoja 4 dol., bet musų broliai nesigaili pinigų. Laikraszczių mažai skaito.

A. D.

Isz Boston, Mass.

Ant czianykszczių ulyczių atsirado jau ir dvi lietuvaitės užkabinėjanczios vyrus ir traukianczios juos ant paleistuviavimo, pardavinėjanczios savo kuną. Viena turi 28 metus, kita gi, senesnės mokinama, vos 15 metų. Abidvi gerai kalba angliszkai. Ruimą paleistuviavimams duoda joms žinomas žydas ant Cross str. Vyresnėji supranta ką daro ir už savo darbą gali atsakyti, bet kita, turinti daugiausiai 15 m., to suprasti ne gal. Gal ji varo biaurų amatą be tėvų žinios?

Bostono lietuvis.

Ar bakterijos reikalingos gyviems sutvėrimams?

Mažai turbut rastume terp lietuvių skaitanczių laikraszczius, kurie sziądien ne žinotų, kad veik visas žmonis kankinanczias epidemijas, kaip antai: marą, cholerą, džiovą, rauples ir kitokias gimdo teip vadinamos bakterijos arba grybėliai ir gyvunėliai teip maži, kad jų liuosomis akimis ne galima matyti, o daugelio, dėl jų mažumo ir su pagelba labai padidinanczių stiklų arba mikroskopų iki sziol mokslincziams ne pasisekė surasti. Argi todėl bakterijos visada vodingos žmogui ir kitiems gyvunams? Jeigu teip, tai iszpultų, kad žmonės turėtų but daug drutesni ir sveikesni, jeigu į jų organizmą ne galėtų prisigriebti nė jokios bakterijos, kurių pilna ore, kuriuomi mes kvėpuojame: kiekviename vandens lasze yra jų daugybė, o ore nesziojasi jų milijonų milijonai. Ar iszsztikro vienog bakterijos nereikalingos žmogui?

Neseniai laikrasztyj "Archivfuer Hygiene" profesorius Schottelins pagarsino žinias apie savo tirinėjimus bakterijų žmogaus kune. Bakteriju tų yra nesuskaitoma daugybė ypacz kiekvieno žmogaus ir žvėrių žarnose. Vidurinėj gi organai sveiko žmogaus yra liuosi nuo bakterijų. Jeigu isz žarnų bakterijos pereina į pilvą, visada gimdo ligą, o žarnose, nasruose ir nosyj yra visada daugybė visokių bakterijų ir kol jos tik czia pasilieka, žmogui ne kenkia, kenkti pradeda tąsyk, kada prisigriebia į gilesnius vidurinius organus. Argi esanczios burnoj ir žarnose bakterijos yra vodingos ir reiszkia ateiti turinczią ligą, ar gal jos ten reikalingos? Apie augmenys jau seniai tirinėtojai susekė, kad augmenų sėklomis, pasėtoms į žemę, ant iszdygimo reikalingos bakterijos; sėklos pasėtos į žemę be bakterijų dygsta sunkiai ir diegai skursta ir ant galo nyksta. Ant žemės, kurioj nėra bakterijų, ne auga augmenys, taigi augmenims jos reikalingos ir naudingos. Ant persitikrinimo ar ir gyvunams teipjau reikalingos yra bakterijos tuose organuose, kur jos paprastai laikosi, taigi nasruose ir žarnose, profesorius Schottelins dare eiles bandavonių; kokius rezultatus iszdavė tos bandavonės ant žvėrių, ant kurių profesorius jas stliko, tas pats duodasi pritaikyti ir prie žmonių. Bandavones szitas daktaras darė ant visztų. Ką tik padėtas visztos kiauszinis viduriuose isz pradžių ne turi nė jokių bakterijų, tik vėliau isz palengvo jos per lukszta prisigriebia į viduri ir gimdo pagedimą kiauszinių. Profesorius Schottelins pasirinko tulą skaitlių visai liuosų nuo bakterijų visztų kiauszinių ir sudėjo juos į perinyczią teip sutaisytą, kad bakterijos prie perinamų kiauszinių teiposgi negalėjo prisigriebti. Isz tų kiauszinių iszsiperėjo tulas skaitlius visai liuosų nuo bakterijų visztukų ir juos profesorius teiposgi saugojo nuo bakterijų. Ant sulyginimo, mokslinczius kitoj perinyczioj iszperino paprastus kiauszinius. Iszsiperėjusius visztukus abiejų skyrių gerai dabojo. Liuosi nuo bakterijų visztukai, nors jų nieks ne mokino, bėgioti iszmoko teipjau greit kaip ir kiti; iszmoko jie lygiai greit jieszkoti maistą, bet skirtumas terp vienų ir kitų isz syk davėsi matyti: ne turinti bakterijų visztukai buvo nuolatai alkani, lesė be perstojimo, o vienog ne tik ne augo, bet prieszingai, ėjo jie lengvyn ir į trumpą laiką visi iszgaiszo. Vienas isz jų iszgyveno czielą mėnesį ir nors lesė nuolatai ir lesalo niekada ne truko, per tą laiką nužudė treczdalį savo svarumo, o paprastųjų, taigi su bakterijoms visztukų sunkumas per tą laiką pasidv

reikalingos visztukams, tai ne gali but nereikalingos žvėrims ir žmogui; jeigu be bakterijų ne auga augmenys ir visztukai, tai jos ant augimo ir palaikymo gyvybės teipjau reikalingos kitiems žvėrims ir žmogui; jeigu ne galinti sugriebti bakterijų visztukai iszgaiszo, tai be jų ne iszgyventų ilgai lygiai žmogus, kaip visi kiti gyvunai. Iszpuola todėl, kad tie milijonai bakterijų esanti zmogaus burnoj ir žarnase jam ant palaikymo gyvybės ir ant augimo kuno yra neatbutinai reikalingi; tąsyk bakterijos yra vodingos, kada patenka į gilesnius vidurinius organus, kaip antai į pilvą, į plauczius, į kraują gyslose ir tt. ir tai dar ne tąsyk jos gimdo ligas, kada patenka į tuos organus, kadangi ir juose yra mažì kuneliai vadinami fogocitais, kurie patekusias czia bakterijas naikina, bet tąsyk, kada jų patenka teip daug, kad jų tie ginanti kuną fagocitai isznaikinti ne gali ir per tai gali tuose organuose jos prisiveisti.

Maistas visztų ir jų kiausziniai.

Maistas turi ne mažą įtekmę ant visų gyvų sutvėrimų. Ukininkai gerai žino, kad gyvulį daug greicziau galima nupenėti maitinant jį grudais negu pelais, sziaudais arba szienu. Juo gyvuliui suteikiamame maiste daugiau yra tokių medegų, isz kokių susideda jo kunas, juo greicziau jis nusipeni. Tas yra suprantamu, kadangi kiekvienas numano, jog kunas gyvuno nesidaro isz nieko, ne gali augti, jeigu neturės reikalingų medegų ant jo padidinimo. Medegas tokias gyvunas paima su maistu ir jas organizmas prisavina ir apverczia ant padidinimo savo kuno. Medegų tokių, isz kokių susideda žvėrių kunas, daugiau yra gruduose negu peluose arba sziauduose, o dar daugiau tokių medegų yra mėsoj; tas ir suprantama, kadangi gyvunų kunas juk pats susideda isz tų paczių medegų ką ir mėsa, taigi isz mėsos.

Porą metų atgal prancuziszkas gamtmokslis F. Houssaye, nepasiganėdindamas tirinėjimais visiems žinomų daiktų, taigi kad greitesnis ar palengvesnis kuno augimas žvėrių paeina nuo maisto, kokį jie gauna, užsimanė persitikrinti, kokią įtekmę turi maistas ant kiauszinių visztų ir kitokių naminių paukszczių dedamų. Houssaye lesino naminius paukszczius grumuduėliais nulipintais isz mėsos ir persitikrino, kad ne tik tuom maistu maitinami paukszcziai pats greitai pastojo daug sunkesniais, bet deda daugiau kiauszinių ir pats kiausziniai buva sunkesni už kiauszinius paukszczių maitinamų grudais, bet jie buvo ne gardus ir kvapą turi ne gerą; negardumas kiauszinių greitai prapuola, jeigu paliauti lesinti visztas ir kitokius paukszczius mėsa ir duoti jiems paprastą maistą, taigi grudus, bet drauge su tuom visztos pradeda dėti mažiau kiauszinių ir pats kiausziniai buva lengvesni, taigi stojusi tokiais, kaip paprasti visztų kiausziniai. Teipjau buvo, jeigu visztas lesinti karkvabaliais arba kitokiais vabalais: jos deda daugiau, didesnius ir sunkesnius kiauszinius, bet kiausziniai tie teipjau ne gardus kaip padėti visztų lesintų mėsa ir negardumas tuojaus prapuola, kaip tik visztoms, vietoj vabalų, pradėsime duoti grudus.

Nauji iszradimai.

*** Profesoriai Minnesotos szteto universiteto, D. B. Chavning ir L. V. Wilson surado bakterijas gimdanczias szląkuotas sziltines ir kaip sako, surado ir naują budą gydymo szitos ligos, kuris iszduoda kuo geriausius vaisius.

*** Garsus Vokietijos kanuolių dirbėjas Krupp padirbo naują kanuolę, su kuria prie Vokietijos ciecoriaus atliko bandavones. Szuviai pramusza ir storiausius plieninius kariszkų laivų apkaustymus. Nauja kanuolė likosi jau priimta vokiszkos kariszkos laivynės ir pripažinta už geriausią.

*** Profesorius St. Augustine augsztesnės mokyklos ant Kanoriszkų salų, inžinierius Clemente Figueras padirbo prietaisą, su kurios pagelba graibo varymui visokią maszinų ir žiburiams elektriką tiesiog isz oro, o ne teip kaip dabar. Pasinaudojant isz to budo, apturėjimas elekrikos atseina neiszpasakytai pigiai. Ant ko paremta Figueros prietaisa, laikraszcziai ne paduoda.

Isz visur.

‖ Londono vidurmiestyj siautė gaisras. Ugnyje pražuvo 9 merginos, o 15 ypatų likosi sužeistų.

‖ Popiežius pakėlė į kardinalus sekanczius vyskupus: buvusį popiežiaus delegatą Amerikoj Martinelį, Pragos vyskupą Skribenskį ir Kriokavos Puzina.

‖ Mieste Havanoj likosi susektos prigavystės muitinyczios urėdninkų; kelis augsztus urėdninkus praszalino nuo vietų. Kasžin, ar tie muitininkai ne buvo amerikonų ant urėdų pasodyti?

‖ Kastynėse Bochriw, netoli Cardiff, Walijoj, atsitiko smarki dujų explioozija, kurios 18 darbininkų likosi užmusztų, o 30 sunkiai apkultų.

‖ Mieste Manillėj, ant Filipinų salų, visi darbininkai nutarė sztraikuoti. Jie pareikalavo didesnių algų, bet darbdaviai jų reikalavimus atmetė.

‖ Pietinėj Amerikoj, republikoj Bolivijoj, provinc joj Chocco žemės drebėjimai iszgriovė du miestu. Prie to pražuvo 75 ypatos, o daug tapo sužeistų.

‖ Ant Kaukazo, Maskolijoj, nuslinkusio kalno szono likosi iszgriautas ir užbertas miestelis Combulata. Žmonės vienog visi spėjo pabėgti.

‖ Per visą laiką karės su burais anglijonai nužudė kareivių 28434 užmusztų ir pasimirusių nuo ligų; su invalidais ir raiszais nuotrotos pasiekia 97477 kareivių.

‖ Netoli Gijon, Iszpanijoj, 8 iszpaniszki oficierai mažoje valtyje iszplaukė ant jurių, kur susimuszė su garlaiviu. Valtis apvirto ir visi supuolė į vandenį. Trys isz jų iszsigelbėjo, o 5 prigėrė.

‖ Vidurinėj Amerikoj, republikoj Guatemalėj, iszsiliejusi isz Tacona vulkano deganti lava užliejo miestą Retalbulon ir jį su visu isznaikino. Prie to mažiausiai 1000 žmonių pražuvo.

‖ Naujas vidaus ministeris Plehwe įvedė vėl panaikintus jau sznipukus peržiurėjimui siuncziamų per pacztą privatiszkų laiszkų. Tokių sznipukų civilizuotuose krasztuose ant paczto jau niekur nėra.

‖ Czekijoj lanko vokiszkas mokyklas 408000 vaikų, o czekiszkas 674000 vaikų. Czekų Czekijoj beveik tiek jau yra ką ir lietuvių, tuom tarpu vaikų lankanczių Lietuvos mokyklas nėra nė 100000.

‖ Sunus garsaus paiszinėlių fabrikanto Vokietijoj, Karolius Faber, paaukavo 2 milijonu markių germaniszkam muzejui Norimbergoj ir Bavariszkam muzejui Muenchene. Mes tokių aukautojų ne turime.

‖ Szvedijos sostapilėj, Stockholme, nežinomi vagiliai isz karaliszkų krautuvių pavogė didžiausią ant svieto, sveriantį 225 karatus, brangų akmenėlį rubiną. Rubinai dabar brangesni yra už deimantus.

‖ Paryžiuj, pasiuntinių bute, terp pasiuntinių užgimė musztynės. Konservatyviszkas pasiuntinys Lorgentaye vienoje kalboje visus republikonus pavadino prigavėjais, o prezidentą krasztc vagim. Tas ir pagimdė musztynes.

‖ Amerikos prezidentas padovanojo popiežiui savo paraszytas ir iszleistas knigas, popiežius gi atlygino, duodamas prezidentui szimtą kartų vertesnę dovaną: mozaikinius abrozdus, perstatanczius szvento Petro bažnyczią ir popiežiaus rumą.

‖ Ant Kaukazo, Maskolijoj, vulkanų ne buvo, buvę seniau, buvo užgesę. Dabar atsidarė virszunė kalno Gasygran, netoli kaimo Kobi ir meta ugnį ir lavą. Žmonės vienog spėjo į laiką pasitraukti ir deganti lava jų ne pagavo.

‖ Mieste Amsterdame, Holandijoj, likosi suaresztuotas ir policijos apskųstas į sudą vienas vyriszkis užtai, kad jis, gyvas budamas, atsigulė į grabą. Mat pagal nuomonę policijos, į grabą gali gulti tik pasimirę, o gyvi už tai turi but baudžiami. Nežinia, kokį nusprendimą iszduos sudas.

‖ Prancuzijos universitetus lanko 30370 studentų, tame skaitliuje 1084 moterys, o isz jų 673 prancuzės ir 411 svetimtauczių. 412 moterų mokinasi daktarystės, 21 tiesų, 360 filozofijos ir kalbų, 98 matematikos ir gamtos mokslų ir 73 aptiekorystos.

‖ Maskoliszkas didžturtis Astrachov paskyrė isz savo turtų 3 milijonus rublių ant parengimo Maskvoj universiteto moterims. Apszvietimo ministeris priėmė Astrachovo užraszą ir moteriszkas universitetas bus parengtas; bus jame fakultetai: daktariszkas, matematiszkas ir gamtos mokslų.

‖ Profesorius Muencheno universiteto (Vokietijoj) Friedrich Hirth, skaitęs ten lekcijas apie chiniszką kalbą, likosi pakviestas už profesorių tos kalbos į Columbia universitetą ir pakvietimą priėmė. Didesnė dalis atsižymėjusių moksluose profesorių Amerikos universitetuose yra ne amerikonai bet svetimtauczisai.

‖ Specialiszka komisija, paskirta isztirimui reikalų angliszkos kariumenės, pagarsino savo isztirimus, isz kurių matyt, kad angliszki oficierai mažai iszmano apie kariszkus mokslus, daugelis oficierų ne moka gerai angliszkai raszyti. Svetimų kalbų oficierai ne moka, o svarbiausi kariszki rasztai ne angliszkoj kalboj paraszyti.

‖ Visokiose angliszkose valdybose: ant salos Szv. Helenos (Afrikoj), ant salos Ceilon (Azijoj) ir ant salos Bermuda (Amerikoj), pagal apskaitymą angliszko karės ministerio, yra 25565 burai nelaisviai, kuriuos Anglijos randas savo kasztais turės pergabenti atgal į Afriką. Terp tų burų nelaisvių: 783 yra dar neturinti 16 metų, o 1025 seneliai turinti daugiau negu 60 metų.

‖ Vokietijoj ant syk užstojo dideli karszcziai. Mieste Pottsdame, netoli Berlyno, laike parodos gvardijos szovėjų batalijono 60 kareivių, taigi deszimta dalis, likosi karszczio užgautų ir isz jų keli pasimirė. Panaszus atsitikimas buvo su kareiviais ir Westfalijoj, kur teiposgi kelios deszimtys kareivių likosi karszczio užgautų, o oficieras, grafas Sparr, nuo karszczio pasimirė.

‖ Maskoliszkas randas ant szių metų padovanojo ukininkams 25000000 rublių prigulinczių nuo jų mokesczių. Ne to ukininkai nuo rando reikalauja; tegul randas pasistengia pakelti ukininkus, tąsyk ne tik ne reiks jiems mokesczius dovanoti, bet jie įstengs didesnius negu dabar užmokėti ant vieszpatystės naudos. Dabar maskoliszkas randas giriasi, kad ukininkams mokesczius dovanojo, bet jis dovanojo todėl, kad bado apimtuose apskricziuose ukininkai mokesczių užmokėti ne gali, taigi isz dovanos rando jie neturi nė jokios naudos.

Vietines Zinios.

— Louis Toombs, apskųstas už užmuszimą savo paczios, likosi pripažintas už kaltą ir nuspręstas ant nužudymo; jis bus pakartas ateinanczios sanvaitės pėtnyczioj.

— Pereitą panedėlio dieną, Sv. Lukosziaus ligonbutyj, ant kertės 21 str. ir Wabash ave. užgimė gaisras. Ugnyje pražuvo 15 žmonių, o daug likosi sužeistų.

— Pereitą sanvaitę, ant užpraszymo prezidento Chicagos universiteto, atkako į Chicagą prancuziszki svecziai: grafai Rochambeau ir Lafayett, atkakę į Amerikę ant atidengimo pastatyto Washingtone paminklo jenerolo Rochambeu.

— Ant Milton ul., prieszais savo namus, du italijonai: Torenzo ir Contomo stojo į dvikovą ant ulyczios: isz pradžių piaustėsi su peiliais, o paskui szaudė į viens kitą isz revelvėrių. Torenzo likosi tris kartus paszautas ir jį reikėjo gabenti į ligonbutį; Contomo gi turi su peiliu perdurtą szoną.

— Hotelyj Adephi, pn. 67 Randolph str., rado negyvą 18 metų merginą Eugeniją Mc Kenzie. Pasirodė, kad ji likosi papiauta. Likosi suaresztuota hotelio savininkė ir koksai vyriszkis, bet ar jie kalti, ar gal mergina pati pasipiovė, nežinia.

— Pereitos subatos dieną, po vadovyste mokintojos, atvažiavo į Chicagą mokintiniai vieszos mokyklos isz Hinsdale. Kada atėjo laikas grįžti atgal, pasirodė, kad dviejų mokintinių truksta. Praneszė į policiją, bet ir tojė prapuolusių nerado. Mokintoja su likusiais vaikais sugrįžo į Hinsdale.

— Ant kertės Milwaukee ave. ir Augusta str. policijos detektyvas suaresztavo jauną merginą, o kad mergina eiti ne norėjo, detektyvas pagriebė ją į glėbį ir norėjo nuneszti ant stacijos, bet ant merginos riksmo atbėgo keliolikas vyrų ir stengėsi suaresz tuotą atimti. Atbėgę policistai nuvedė ant stacijos merginą ir ją ginanczius vyriszkius.

— Pereitos subatos dieną Chicagoj siautė audra ir smarkus lytus, nuo ko užtvino ulyczios, vanduo užliejo kelnores žemesnėj miesto dalyj. Parkuose dar nedėlioj takai daugelyj vietų iszrodė kaipi upeliai po lytui; vietoj takų buvo vanduo. Perkunas trenkė kelio se vietose ir pagimdė gaisrus. Netoli Wheaton perkuno likosi užmusztas sunus Chicagos metodistų pastoriaus.

Redakcijos atsakymai.

PARAPIJONUI ISZ PHILADELPHIOS. Kadangi lietuviai sziuom tarpu turi tik prieglaudą italijonų bažnyczioj, tai priėmimas sziokio ar tokio vargamistros priguli nuo prabaszcziaus italijonų bažnyczios, prie kurio, jeigu lietuviszkiems parapijonams ne patinka svetimtautis vargamistra, privalo kreiptiesi. Laikrasztis tame ne gal nieko pagelbėti. Žmonės bažnycziose paprastai teip gieda, kaip moka; niekinti giedanczias moteris, jeigu jos giedot ne moka, ne laikraszczių pareiga; jie gal vien kalbinti, kad turinti balsus mokytusi gerai giedoti.

WESTVILIECZIUI. Nežinome apie kokią korespondenciją Tamista klausi. Apie ką joje buvo paraszyta? Atsiųstos korespondencijos su svarbesnėms žinioms, ne su privatiszkais reikalais, visada patelpa "Lietuvoj".

Draugyscziu Reikalai

Antras Metinis Pikninkas.

Chicago. Dr-ste Szv. Antano tures savo antra metini pikninka nedelioj, 15 d. berželio darže Bergman's Grove, Riverside, Ill. Prasides 9 valanda ryto. Inženga vyrui su moteria 25c. Daržas gražus, pilnas uksmetu medžiu, gražus takai pasivaikszczioti, gera szokiams platforma ir viskas kas tik ant pikninku reikalinga. Tarpe szokiu dainuos tautiszkas dainas choras Apveizdos Dievo parapijos.

Imkite Metropolitan elevatori iki W 48-tos ave., isz ten La Grange streetkarius ir tie davesz iki parkui, Visus lietuvius ir lietuvaites szirdingai kvieczia atsilankyti. Komitetas.

Chicago. Dr-te Dovido Karaliaus tures savo pirma metini pikninka nedelioj, 22 berželio, parke Reisings Grove, Riverside. Ill., prie 27-tos ul. Prasides 9-ta valanda ryto. Inženga vyrui su moteria 25 c. Pavienems moterims ir merginoms inženga dykai.

Reising's Grove daržas labai gražus, pilnas uksmetu medžiu, krumu, kvietku, visas elektrika apszviestas, graužus takai pasivaikszczioti, supuokles pasisupti, laiveliai pasiplaukineti ir viskas kas tik ant zabovos reikalinga. Ant pikninko bus parengtos lenktynes ir kitokios zabovos, kuriose geriausiai atsižymeje gaus prezentus. Teipgi bus lietuviszka restauracija vedama p. Putramento ir sveczіai gales gauti visokius lietuviszkus valgis.

Imkit Metropolitan Elevatori iki W. 48 ave., isz ten La Grange streetkarі iki parkui. Prie parko bus isztiestas audeklas su paraszu "Lietuviszkas Pikninkas."

Visus lietuvius ir lietuvaites kvieczia atsilankyti.

Su guodone,
Komitetas.

Chicago. Dr-te Sim. Daukanto tures savo pikninka nedelioj, 29 beželio, parke Reising's Grove, Riverside, Ill., prie 27-tos ul. Prasides 9-ta valanda ryto. Inženga vyrui su motere 25c.

Reising's Grove daržas labai gražus, pilnas uksmetu medžiu, krumu, kvietku, visas elektrika apszviestas, gražus takai pasivaikszczioti, supuokles pasisupti, laiveliai pasiplaukineti ir viskas kas tik ant zabovos reikalinga.

Imkit Metropolitan Elevatori iki W. 48 ave., isz ten La Grange streetkari iki parkui.

Visus lietuvius ir lietuvaites kvieczia atsilankyti.

Su guodone,
Komitetas.

Chicago. Lief. Republ. Kliubas 11 vardos tures savo mitinga subatoj, 14 Berželio, 7:30 val. vakare, salei Mieldažio, 68 W. 25-th St. Ant kurio visus lietuvius kvieczia skaitlingai susirinkti, nes yra svarbus reikalai.

KOMITETAS.

Sanariams Teisybes Myletoju Dr-stes.

Negaunanti regulariszkai laikraszczio, raszykite redakcijon paduodami savo aiszku adresa, o redakcija gavusi gera adresa laikraszti reguliariszkai sius. Ant klaidingu adresu laikrasztis negali daeiti, kolіojimai ir nieko negelbes jeigu adreso teisingai paraszyti nesusiprasite. J. K. Chmielіauckas, Sekr.

Padekavojam lietuviszkai Sz. Kazimiero Dr-tei už paaukavima $25.00 ant musu lenkiszkos bažnyczios Kansas City. M. Barabowski ir Levicki, Kolektorial.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau Jono Trumpio ir Juozapo Boržos. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinia ant adreso:

Mikolas Trumpis,
86 Main st., Seatle, Wash.

Asz Marjona su duktere Antanina pajieszkome savo vyro ir tevo, Vincento Vasiliausko, Kauno gub., Raseiniu pav., Girdiszkes parap., kaimo Rubiszkiu; gyveno jis Baltimoreji. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Mrs. Marjona Vasiliauskiene,
517 So. 14-th st., Sheboygan, Wis. (13-6)

Pajieszkau savo draugo, Williamo Strakalaiczio, kurs su manim atvažiavo isz Anglijos in Scranton, Po. Girdejau kad jis gyvena Chicago, Ill. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Martin Petterson,
355 Ferdinand st., Scranton, Pa. (20-6)

Pajieszkau savo brolio, Juozapo Astrausko isz kaimo Nosiedu, Dobrovoles gm., Vladislavavo pav., Suvalku gub. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinia ant adreso:

J. Astrauskas,
222 Bery St., Brooklyn, N. Y.

Pajieszkau savo draugo, Domininko Raudžiaus, Kauno gub., Telsziu pav., isz kaimo Poteriu. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinia ant adreso:

K. Orlowski,
Box 611, Shenectady, N. Y.

Pajieszkau savo pusbrolio, Juozapo Kliknos, Kauno gub., Raseiniu pav., Vidukles parap. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Fr. Latoz,
Box 5, Henry, W. Va.

Pajieszkau savo brolio, Kazimiero Kreiveno, 4 metai atgal jis gyveno Scranton, Pa. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Jonas Kreivenas,
17 Eutaw St., Baltimore, Md.

Pajieszkau savo szvogerio, Jurgio Banionio isz kaimo Česavos, Kazio Olockio, Andriaus Janausko ir Vinco Gustaičio isz kaimo Kužu, Kvietiszkio gm., Marijampoles pav., Suvalku gub. Jie patys ar kas kitas teikzis duoti žine ant adreso:

Ign. Karpaviczia,
41 Washburn St., Worcester, Mass.

Reikalingas jaunas vaikinas už klerka prie "Lietuvos" offiso. Turi moketi gerai raszyti ir pažinti angliszka ir lenkiszka kalbas. Rekomendacija teipgi reikalinga. Geram vyrui gera alga ir darbas ant visados.

Reikalingas jaunas vyras nuo 17 iki 20 metu mokintis aptiekorystes. Turi buti gerokai moksle prasilavines.
Dr. A. L. Graicziunas, 167 W. 18-th St., Chicago.

Reikalingi geri vyrai dalinti cirkuliorius, rinkti adresus ir pardavineti gyduoles terp lietuviu. Toki darba gali atlikti nereikalaudamas pamesti savo sziandieninio darbo. Lengvas užsiemimas ir geras pelnas. Adresuokite:
134 E. 24-th st., New York.

Pigiai ant pardavimo namas su lotu po nr. 52 Canalport ave. Apacziose sztoras, vsrszui gyvenami ruimai. Preke $3.500 Atsiszaukkite po nr. 21 W. 19-th st. Chicago.
(20—6)

Buczerne ir grocerne ant pardavimo. Biznio nereikia girti, kas pamatys su ukvata pirks.
Jonas Szemaitis, 633 S. Canal st.
(6—20)

Lietuviszka Kriaucziu Dirbtuve. Atidariau nauja kriaucziu „shopa" kostumieriszko darbo. Padirbu kuogražiausiai visokias drapanas ant apsteliavimo ir savo darba gvaratuoju. Prekes mano prekes pigesnes kaip kitu. Reikalaujanti gero siuto teiksites mane pamatyti.
J. Gvazdinskas,
Dakota st., Spring Valley, Ill.
(20—6) Box 364.

Musu proseneles.

Žinome gerai, kad musu proseneles gyveno visada nuolatiniame susidurime su gamta, pertai jos isimokino rinkti visokias žoles ir szakneles, turinczias gydanczias ypatybes ir jomis gyde žmones nuo visokiu ligu. Daugiausiai jos gyde pilvo ligas, kadangi nuo tojo sugedimo paeina yvairiausios ligos. Patyrimas-gi pamoke musu proseneles, kad karczios szakneles, užpiltos vynu, yra netik geriausia gyduole nuo visokiu pilvo ligu, bet teipgi ir vaistu ant sudrutinimo ir atgaivinimo viso žmogaus kuno sudejimo. Daugelis stengesi perimti ta vaista nuo musu proseneliu, bet ne vienam tas gerai nepasiseke. Trinerio Angelica Kartusis Vynas ta mieri pilnai pasieke. Szis vynas susideda isz gryno Kalifornijos vyno ir atsakancziu įgabentu isz visu szaliu szaknelių. Yra tai geriausias vynas, koki sziadien gali gaut pirkt už pinigus, kadangi jis palaiko nuolatinej veikmej kuno organus, suteikia gera apetita, sustiprina žlebcziojima ir apsaugoja nuo įvairių negalių. Kas tik bande Trinerio vyna gerti, sako, kad už ji geresnio nerasi. Trinerio Angelica Bitter Tonic suszildo kuna ir apsaugo nuo voding uoro atmainu. Gali gaut pirkti visose aptiekose ir geresniuose saliunuose po $1.00 už bonka, arba gali tiesiog parsitraukti nuo jo iszdirbejo:

Jos. Triner,
799 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Naujausios Knygos.

Sugriautas Gyvenimas.... .....5c.
Szunadvokatis.....15c.
Žemiu Dulkes. Apysaka paraszyta M. Radzeviczutes. Yra viena isz geriausiu ir svarbiausiu pasaku.....50c.
Speka ir Medega jau iszejo isz po spaudos. Preke.....$1.50
Gražiais drutais apdarais.....$2-00
"Lietuvos" redakcijoj dar yra gaunamos ir sekanczios knygos:
Istorija Lietuvos, Skirmuntaitė....25c.
Dievas, dangus ir pragaras.....10c.
Mužikelis.....10c.
Vaiszes Kristaus pas popiežiu.....5c.
Vienakis.....5c.
Bestiality of Russian Czardom.....5c.
Auszra 1884 metu..... $1.00.
Auszra 1883 metu.....$1.00.
Kalendorius 1893 metu.....15c.
Programas Liet. Social. Partijos....5c.
Žirgas ir Vaikas.....30c.
Szios knygos likosi nepatalpintos katalioge.

STEBUKLAI 20to szimtmeczio DYKAI

Szis stebuklas yra tai paveikslas vyro kuris persimaino in motery ir vel atsimaino. Niekas neapranta kaip tas pasidaro. Katras prisiius 25c markemis ant apmokejimo prisiuntimo kaszto gans ta paveiksla dykai ant sampelio. Parsitrauk viena o nudyvysi visus savo pažystamus. Raszyk tuojaus szendien nes neilgai juos dykai davinesin. J. Smallwood, 1297 S Spaulding Av. Chicago, Ill

ETHNOLOGIJA,
arba
Mokslas apie žemes tautas.

Pagal Dra M. Haberlandtą.

Tunguzai, prie kurių priguli ir mandžurai užsiimanti žemdarbyste, apgyvenanti Mandžuriją ir užkariavę Chinus 1644 metuose, — užima visą rytinę dalį šiaurinės Azijos. Iš šitų tautų mandžurai spėjo pasikelti ant augštesnio kulturiško laipsnio, pastojo žemdarbiais ir gyvulių augintojais; kitos gi

Čukčė.

giminės, kaip antai: *kamčadalai*, *čukčai*, *kurilai*, apgyvenanti rytinę Siberiją ir prie jos pakrančių gulinčias Kuriliškas salas, *koriakai* — stovi ant daug žemesnio kulturiško laips-

Kamčadalas.

nio; minta jie iš medžionės ir žvejonės. Jų krašte nėra dar miestų ir žinoma, ne turi nė mokyklų, nė knygų. Išpažįsta jie šama-

Kurilas.

nišką tikėjimą, išėmus mandžurų, kurie priėmė Buddos tikėjimą, kuris juos pakėlė ant

Jurakas, Siberijoj.

augštesnio civilizacijos laipsnio.

Giliakas, Rytinėj Siberijoj.

Giliakė.

Tikriejie mongolai tveria antrą atžalą šiauriniu azijatų. Tautos šito skyriaus apgyvena Gobi tirų aplinkines, apskričius ežero Baikal ir kaipo bandų ganytojai persikelia iki Heratui, net iki Kabului, Afganistane. Mongolai priguli prie labiausiai suskretusių nemėgstančių švarumo tautų, prie jų negalima nė Lietuvos žydų tame prilyginti. Jie prigulėjo prie žiauriausių žmonių, bet dabar po įtekme Buddos tikėjimo, jų nuožmumas ir žiaurumas sumažėjo; Buddos tikėjimą jie priėmė be prievartos ir jis juos pakėlė, sucivilizavo, bet apart Buddos tikėjimo, kurį išpažįsta kaipo neva vienaitinį, palaikė ir beveik visas apeigas ir formas se

Buriatas, Siberijoj.

niai užmesto šamaniško tikėjimo, nors visoki šamanų užžadėjimai ir pranašavimai yra visai priešingi Buddos mokslui. Mongolai ne

Koriakas, Siberijoj.

Koriakė, Siberijoj.

kartą dideliais pulkais traukė ant užkariavimų kitų kraštų: garsus Attila, vadovas mon-

Sojotas, Siberijoj.

Dauras, Siberijoj.

Kalmukas.

(Tolians bus.)

Knygos sawos spaudos.

Arywi Apsireiszkimai Swiete, ant kuriu žmones nuolatos žiuri, betju gerai nesupranta; su 7 abrozeliais. Naudingiause knygele ant swieto daktariszkoj isz ko darost žaibai, griausmai, lietus ir sniegas; kas yra debesiai ir ant ko jie laikosi.....30c

Aritmetika. Kniga iszsimokinimui rokundu. Preke.....25c

HYGIENA. Daktariszka knyga arba mokslas apie užlaikymą sweikatos, isz kurios gali be pagelbos daktaro iszsigydyti nuo daugybes ligu. Szita knygele priwalo rastis kiekwienuose namuose, nes kas ją su atyda perskaitys, patalkys apsisaugoti nuo tukstancziu wisokiu ligu, patalkys užlaikyti ciesybe sawo sweikatą, paliginti sawo amži ir mokes užauginti sweikais ir twirtais sawo waikelius. Preke.....35c

Arcyskupas Valanczius (Valanczauskas) nebuvo vilniaus lietuvystes? Paraszyta kn. Dembskio. Iszleista kasztais Susivienyjimo Liet. Laisv. Aid. 27 puslapiai.....15c.

Apie turtu iszdirbima. Parasze Schram; verte S. M. Veikalas gvildenantis politiszką ekonomiją. Koktais keliais isidirbę turtai, kaip jie sukticrauna ir kaip atsilipeja ant draugijos gyvenimo. 35c

Biologija arba Mokslas apie Gyvus Daiktus Pagal prof. Nusbaumą. Sutalse Szernas. Chicago, Ill, 1901. Puslapiu 147. Mokslas kokiu budu radose gyvi sutverimai ant musu žemes, kaip jie vystesi pradejus nuo mažu vabaleliu iki daejo iki paukszczia, žvieriu ir paties žmogaus. Su paveikslais.....40c.

Baudžiava Lietuvoje. Parasze žmogus, Iszleido T. M. D. Yra tai baudžiavos istorija kokiu budu ji Lietuvoje įvyko, kaip atsilieje ant lietuvin, kaip ligai ten tverė kada ir kaip tapo panaikinta.....15c

Dvynai Vagiu. Parasze kun. Dembskis. Isz leido Susiv. Lietuvių Laisvamanių Amerikoje. Su autoriaus paveikseliu ir paveikseliu Lookooo grupos. Knygelė patiekta reikalui pakėlimo moterisžkės. Ji nurodo priežastis delei kurių moteriszke tapo žemesne už vyriszki ir paduoda rodykles ant jos pakėlimo.....25c

Geografija arba žemes apraszymas. Pagal Gelkie, Nalkovski ir kitus, sutalse Szernas. Yra tai naudingiausia isz visu sulygszioi Iszejusiu lietuviszku knygu. Aiszkiai ir supratamai apraszo visa musu žeme, jos pavidala, diduma ir platuma, jos kalnus, ju vardus, augszti, vulkanus melanczius isz saves ugni; isz kokiu žeme sluogsniu susideda, kur ir kiek joje yra angliu, geležies, aukso, druzkos ir kitu gerybiu; kiek meriu, ažeru, upliu, ju vardai, plotis, gylis; koki kuriuose vandenys: surus, preski, saldus, ar kartus, kokiuose gyvunai gyvena ir tt. Žeme apraszyta dalimis, iszskaitytos visos viesztpatystes, karalystes, kunigaiksztystes, respublikos ir tt. Kiek kurioje žemeje yra gyventoju: koki ju tikejimai, kalbos, paprocziai, užsiemimai, pramones, iszdirbtai ir tiesos; koki miestai, su kiek gyventoju, fabrikai, prekomoniu; kur koki orai: szalcziai ar karszcziai, lietus ar giedros; kur koks ilgis dienos ir nakties; kur visada yra ligi diena ir nakties kur saule per keleta, dienu nenusileidžia arba neužteka ir tt. Knyga didele 6x9 colliu. 480 puslapiu, ant geros standžios popieros spaudinta, su 71 paveikselliais: mapu, gyvuliu ir tt.....$2.00

Ta pati, apdaryta audimu kietomis apdaruose, auksinemis litaromis atspausti paraszai ant nugaros ir szono. Preke...$2.50

Gyvenimo Vaizdeliai susidedanti isz asztuoniu sekančių gražių pasakaičziu: Atsisveikinimas; — Vagis; — Kas Kaltas; — Gatvės vaikai; — Paparczio Žiedas; — Miszko Sargas; — Signalas; — Keleivis.....15c

Istorija Suwienytu Walstiju Sziaurines Amerikos. Apraszo kaip Kolumbas atrado Amerika, koki czia tada žmones gyweno, koki žmones pirmiausiu isz Europos pradejo watžuoti in Amerika, kokios kares buwo, už ka karewo ir kokiuos metuose; kiek prezidentu buwo, koki ir kiek kuris gero padare sziai žemei. O ant pat galo taip pat Konstitucija Suwienytu Walstiju, kuri yra reikalingiausiu dalyku perskaityti kiekwienam žmogui szioje Amerikos žemeje gywenancziam, idant suprastu kokes jis czia tiesas turi, kas jam yra wale daryti, kas ne wale. Turi 364 puslapius. Preke.....$1.00

Drutuose, gražiuose apdaruose.....$1.25

Istorija Chicagos Lietuviu, ju parapiju ir kn. Krauczluno prova su laikraszczių "Lietuva" buvusi balandžio menesyje, 1899 m. 585 puslapiu didelo formato, aiszkaus druko. Fotografijos yra abieju pusiu advokatu, kn. Krauczluno, "Lietuvos" iszleistojo, redaktoriaus ir paveikslai Chicagos S. Jurgio lietuviszkos bažnyczios. Popieros apdarais.....$2.00

Audimo kietais apdarais, auksiniais titulais.....$2.50

Isz kur atsirado musu naminiai gyvuliai ir augnami augmenys? Pagal Lunkevicziu, sutalse Szernas. Chicago Ill. 1901 m. Puslapiu 73. Su paveikseleleis.....20c.

Kaip gyvena Augmenys? Yra tai moksliszkas apraszymas apie yvairius musu žemes augmenis, ju sodejima, atmainas, gyvi ir pletojimasi nuo pat menkiausiu pavijdalu iki didžiausiu ir tobuliausiu. Su 30 paveikseliu., 129 puslapiai.....35c.

Kaip Maskolija persekioja Lietuva. Pagal L'oppression russe en Lithuanie supiesze kun. Y. Dembskis.....10c

Kaip geriausiai laidoti numirelį? Pieszinys Dro L. Wehlam. Isz angliszko Iszguide kun. Y. Dembskis.....15c

Kraziu Skerdyne. Apraszo ana baisu atsitikima kada 1893 m. maskoliai užpuole ant bažnyczios mieszczionu Kražiu, musezę, ir kiemeje tijpe wenokaltus žmonis, iszgriowe altorius ir užpeczetijo bažnyczia. Aiszkiausiai apraszo ta wisa atsitikima.....15c

Lietuviszkas Lementorius su noterisis, katekizmais ir mistrantura.....15c

Mokslas apie Žemę ir kitus swietus, ju buwy ir pabaiga. Apraszo kas yra žeme, isz ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi; kas yra saule, žwaigždes, menulis; kaip toli yra in kitas žwaigždes; kas yra plan os, kometos ir kitos retai matomos žwaigždes. Su 30 astronomiszku abrozeliu, turinti 225 puslapius. Yra tai wienatine knyga, isz kurios tikrai žmogus gali apsiszwiesti.....75c

Drutuose, gražiuose apdaruose.....$1.00

Lenkai ir Lietuviai nuo 1228 iki 1430m. Parasze pagal lenkiszkus istorikus Žemkalnis. Iszleista "Tevynes Myletoju Draugystes".—Yra tai apraszymas Lietuvos su Lenkija susivienyjimo ir jo pasekmes. Czia aiszkiai yra apraszyta lenku politika kaip jie pasiege su Lietuvos kunigaikszcziais: Keistuczia, Vytautu ir kitais. Isz szios knygeles skaitytojas aiszkiai supras, ar lenku prietelyste yra mums naudinga ar bledinga.....15c

Lietuviu prateviai Mažojoje Azijoje nuo senoves iki jie pateko po valdžia Turku. Parasze Lietuvos Myletojas. Knyga turi 128 puslapius ir 4 dideles mapas, parodanczias vietas, kur senoveje gyveno lietuviu prateviai. Apraszo lietuviu padejima dar 800 metu priesz Kristaus gimimą.....50c

Mindaugis Lietuvos Karalius. Istoriszkas paveikslas penkiuose aktuose. Lenkiszkai parasze Julius Slovacki, lietuviszkai verte Vincas Kapsas (Dras Kudirka). Knygele paskirta ypatingai teatro myletojams.....25c

Naujausis Lietuviszkas Sapninykas, surinktas ir suredit. isz daugel swetimtautiszku sapninyku ir suredytas pagal tikra Persiszkai Egiptiszka sapninyka,—su 310 aiszkiu abrozeliu,—su apraszymu planetu ir paslapziu kokias senowes žmones wartojo inspejimui ateities.—Geriausei Iszguldo wisokius sapnus.....50c

Apdarytas.....65c

Olitypa, apysaka Isz laiko terpsawiszkos kares Indijonu Amerikos.....25c

Puiki istorija apie Kantria Alana, kuri per 22 metus waikszcziodama po swieta, daugybe ledu ir wargu kantrei iszkentejo.....20c

Pamokslai Iszminties ir Teisybes iszguldineti Galwocziu wisu amziu. Czia yra patilpę 128 graži, juokingu ir iszmintingu pasakaicziu. Kas norį tureti graži juokingu ir pamokinanczių skaitimu tegul nusipetka szią knyngelę, o gardžiai pasijuoks, žmonese tures ką papasakoti ir ant kiekwieno užklausimo mokes duoti iszmintingą atsakymą.....50c

Rankvedis gromatų raszymuf. Pamokinanti knygelė kaip raszyti gromatas visokiuose reikaluose į visokių luomų žmonįs: į gimines, draugus, prekėjus, ponus, kunigus, urėdninkus, ir į patį carą. Teipgi meilingi laiszkai jaunikaiczių į merginas ir merginų į jaunikaiczius reikale susipažinimo ir apsivedimo.....40c

Robinsonas Kruzius, moraliszka ir žingedi apysaka, paszvesta jaunumenei.....25c

Speka ir Medega, principal prigimtinio sunždymo visatos drauge su moraliszku mokslu ant ang paremtu. Visiems suprastinai parasze prof. Dras L. Buechner, pagal XIX vokiszką laidą, su mažais pridėczkais isz senesnią laidų lietuviszkai perguide Dras J. Szliupas. Su paveikslu ir biografija raszaliaus. Yra tai mokslas gvildenantis gamtos dalykus, kuriuos žmonės vadina Dievo sunždymu.....$1.50

Graziuose, drutuose apdaruose.....$2.00

Svieto pabaiga. Kas norį žinoti kada bus swieto pabaiga, tegul perskaito szią knygelę.....10c

Senu Gadyniu Isznyke Gygi Sutverimai. Pagal Hutchinsoną; sutalse Szernas. Ji apraszo senliausiu gadyniu ivairius sutverimus gyvenusius ant žemes dar priesz žmogaus ant jos atsiradima. Sziandien tu sutverimu kunus žmones kasdami gilius szulinius, kanaius ar imdami isz žemes angli, randa gilius laiszkadotus žemeje. Tulu sutverimu atrado czielus, nesugadintus, kunus, užklotus eile keliolikos sieksniu storio žemes. Tie atrasti žemeje kunai yra szandien iszstatyti ivairiuose muzejuose, isz kuriu žmones mokinasi pažinti, kaip sena yra musu žeme, kiek daug miljonu metu reikalavo pakol ant mirusio žveries kuno užaugo jos eile keliolikos sieksniu storio. Moksliszcziai isz to semia brangiausia moksla susipažinimo, kaip ir kokiu budu gyvi sutverimai keitesi isz žemesniu in augartesnes veisles, ir pagal storuma ir senuma žemes sluogsniu, kuriuose tu sutverimu kunus randa, gali be apsirikimo spresti, kaip senial ir žmogus ant musu žemes atsirado. Knyga turi 370 puslapiu stambaus druko, ant gražios popieros ir apie 150 paveikslu isvaizin senu gadyniu iszmykusiu sutverimu. Preke.....$1.00

Tikyba ar mokslas? Tyrinejimai tikejimiszkiu moksliszki ir draugijiszkai poftiszki. Antra laida su priedu. 211 puslapiu .....50c.

Trumpa Geografija. Sutalse Neris. Trumpai ir supprantamai apraszo wisas 5 dalis swieto. Su 74 paveikslellais: mapu, žmoniu, gywu. ir medžiu. Tinkamiusee geografija in pradinee mokslaing.....25c

Vanduo ant žemes, po žeme ir virszuje žemes. Rusiszkai parasze Rubakin's. Verte Drugys. Iszleido T. M. Dr-te. Szi knygele, labai suprantamu kalbo], apraszo visas vandenus permainas ir velkmes: kaip jis persikeiczia in gara, kyla in virszu ir tenai tveria debesius, debesiai, padangese atveeg, keiciasi in vandens lasnelius ar sniego lustelius ir vel krinta ant žemes, isz kurios buvo pakilę. Czia nukritę didelius darbus veikla: sniegas kurtais uždengia cielus kalnus ir landoja savo pusnyse žmonis ir gyvelius, paskui tirpdams nuo saules keiciasi in vandeni ir užlieja laukus, iszredo ravus, upes ir upelius ir kavojasi po žeme, kur vel veikia ta pati darbą kaip ir ant virszaus žemes.....10c

Zmogus Nepliuszkis. Verte isz szvediszko Neris. Graži apysakele: kaip turtingo prekejo sunus apsivede su varginga mergina ir laimingiau gyveno už kitus, su turtingoms apsivedusius. Szita apysakele užima kiekviena jauna vaikina ar mergina ir mokina žmogiszkos dorybes.....10c

MALDAKNYGES.

Mažas Aukso Altorius, katalikiszka maldu knygele. Maldos yra rytmetines, wakarines, prie spawiednes, komunijos, mesiu, miszparu ir daugybe kitu; misziu maldos su abrozeliais; miszparai giedami lietuviszki ir lotiniszki; daug lotyniszku giesmiu giedamu prie iszstatymo SS. Sakramento, procesiju, pakrapinimo ir tt. Yra 6 litanijos: psalmes Sz. Marijos P. ir Karaliaus Dowido; aktai, ražanczial, stacijos, karunka, keliolika szwentu giesmiu ir tt. Yra tai naujausia ir gražiausia knygele isz wisu lietuviszku maldaknygiu, dalil, balta, aldi popiera; stambus, aiszkus drukas Miera 3¼x4¼ collai. Szitu knygeliu apdaral ir prekes yra sekanczios:

No. 1. Mažas Aukso Altorius, prastais drutais apdarais, auksintais kraštais, be apkalimo.....50c

No. 2. Mažas Akso Altorius, prastais, drutais apdarais, auksintais kraštais, apkaustytoms briaunoms pasidabruotomis bletelemis su kabute.....75c.

No. 3. Mažas Aukso Altorius, moroko skuros minkstais apdarais, apwaleis kampais, auksinti kraštai, paraszais ir kwietka.....$1.25

No. 4. Mažas Aukso Altorius, francuriszkos gludonios skureles apdarais apwaleis kampais, auksinta kwietka, kryžius ir kraštai.....$1.50

No. 5. Mažas Aukšto Altorius, apdaitais sloniaus kauleliais, su 3 medaliukeliais, aksomo nugara, apkaustytos kriaunos sidabruotomis bletelemis, su kabe, auksinti kraštai.....$1.50

No. 6. Mažas Aukso Altorius, baltos celluloidos apdarai, iszkiliustos kwietkos, su kauline kabute, auksinti kraštai.....$1.50

No. 7. Mažas Aukso Altorius baltos celluloidos apdarai, kwietkos ant wieno szono iszkiotos sidabru ir perlu, su dwiem kaulinemis kabutemis, auksinti kraštai.....$2.00

Knygeliu No. 6 kaip ir 7 kwietkos newienokios, beweik kiekwienos knygeles kwietku iszmarginimas wis kitokis

Pasakos, Romanai, Novelios, Mythai.

Amžiaus galas Ponsko Piloto, kurs buvo sudžia Visszpaties Jezaus.....5c

Anima Vilis, nasijausia ir gražiausia pasaka, kuria skaitytojas atsižiaugt negales.....75c

Apieka Dievo, pasaka.....50c

Andersono pasakos, P. Nerio. 10 gražiu pasakiu vienoje knygeleje.....15c

Apie Jona Twardaucka, szirsu burtinyka ir jodarbus sykiu su apraszymais apie burtus.....25c

Dievaitis, apysaka, szios gadynes. Yra tai gražiausia pasaka, kurios lietuvial dar negirdėjo.....50

Duonos jieszkotojai, apysaka H. Senkievicziaus.....35c

Du pulkus apraszymai apie nedorybe žydu ir pikta auginima waiku.....50c

Gywenimas Stepo Raudnosio, pasakos.....15c

Gywenimas Genawaites (Genowefos). Yra tai labai puiki ir pamokinanti pasaka, apie kuria lietuvial jau daug kartu girdejo.....50

Ideja ant meszlyno. Apysaka musu dienu. Aukauja broliams lietuviams Muzu.....10c

Istorija gražios Magelonos.....15c

Istorija septyniu Mokytoju.....50c

Juozapas Koniuszewskis, arba kankinimas Unijotu po waldžia maskoliaus.....25c

Juokingas pasakojimas apie Szaltabuizius ir du gražus straipeniai isz ukinikystes.....5c

Kas teisybe tai nemelas, pulkios apysakeles isz lietuviu gywenimo.....15c

Kaukazo Belaiswis. L. Tolstojaus apysakele.....10c

Kunigas, pulkus apraszymas isz gywenimo lietuviu.....50c

Kn. A. Bubos Prozaiszki Rasztai. Szioje knygoje telpa 12 gražiu pasaku, paraszytu kn. Burbos, buwusio klebona lietuviszkos parapijos Plymouth, Pa., kurios tai yra szitokios: "Tirmiszkiu Andrius", "Szwiesuie", "Draugbe ir iszminitis žmogaus", "Apiburta awis", "Tewo paskutiniai žodžiai", "Naujalenkis isz priewartos", "Sesuo", "Už tewynes meile", "Burtininkas isz Cuongvano Austrijos", "Sodžiaus elgeta", "Welnio iszpažintis", "Smertis ant nosies".....80c

Kekeztu Simas ukiszka apysaka. Szi yra ne tik graži pasaka bet ir geras pamokinimas prie ukininkystes.....10c

Lietuviszkos Pasakos. Sudega lietuviszkai mytologiai. Surinkta Dro J. Basanawicziaus Cela teipa 14 senlausiu lietuviszku mytologiszku pasaku, kaipo tai: Diewas ir welnias; Perkunas ir velnias. Žmogus ir welnias; Apieraganas ir raganius; Apie Deives, Laima ir Laumes; Apie Dali; Apie Gilitine; Apie Szalną ir szalti; Apie wejus. Apie milžinus; Apie žalczius ir smakus; Apie wilktakius arba wilkalokus. Yra tai juokingiausios pasakos girdetos nuo senlausiu laiku in kures dar ir snigdien daugybe lietuwia tiki buk tai wis buwus teisybe.....$1.50c

Maskolial Mėlė metuose arba Jurgis Milosławskis.....40c

Medejo pasakojimas. Szi knygele yra naudinga kiekwienam ant perskaitymo, nes czia apraszo atsitikimus wieno Medejo su wisokiais žwerimis po swetimus kraštus swieto. Yra tai akywas ir pamokinantis apsakymas su trimis abrozeliais.....10c

Markus ir Aurelionas, apisaka isz pirmu amžiu krikszczioniystes.....20c

Mythai, Pasakos ir Legendos Žemaicziu, surinktos Ed. Veckenstedt'o, verte J. Szliupas M. D. D. I. Yra tai akyviausios ir juokingiausios senoviszkos pasakos apie viso kius stebuklus ir prajovus apie darbus gero ir pikto dievu, apie Laumes, Laimes, Raganius, Vilkalokus ir tt., in kuriuos senoves lietuvial tikejo ir sziadien dar nekurie tiki. Kas vieną isz tu pasaku perskaitys panores ir visas skaityti. Preke.....50c

Nedorybe Rymo Cicoriaus, istorija isz laiko ponawojimo Nerono.....40c

Negirdetas daiktas ir geros rodos musu moterelems.....5c

Pawargele ir kaip gywena Kynai (Chinai) dwi labai akywos pasakaites.....10

Paskutines nuszios. (Isz lenkiszko). Pasakos isz atsitikimu minyszku klioszteriuje.....10

Pajuoikime wyrai žemę. Labai graži pasaka 20

Pawogti arkliai ir Meddelis Didgalwis Dwi gražios pasakeles.....10

Piunksmos abrozelai. Szeszios naujos, labai gražios pasakos.....20

Pajauta Lizdeikos dukte arba Lietuwa XIV szimtmetyje. labai graži pasaka.....75

Pamokslai Gražu Žmoniu, parasyti kn. Totoriaus (Tataras). Yra gražios ir labai pamokinanczios pasakos.....60

Parmazonas arba baisumas Diewo rustybes. Parasze Szwentmikis. Apsakymai isz tikru atsitikimu isz Lietuwos lietuviszku parapiju.....10c

Paveikslai. Parasze Žemaite. Graži pasaka apie valkina ir jauną mergina ir ju susipaczlaviną.....15c

Egle žalczių karaliene ir iszgriowimas Kauno pilies 1362 m., du puiku dramai paraszyti Aleksandro Gužuczio.....25c

Genu Dede. Graži pasaka isz sziandieninio Lietuwiu padejimo.....

Gywenimas Kiemenso Marijos Hofbrauero, su trumpu apsakymu apie pargabenimą Dr-tes Atpirkejistu isz Italijos in žiemiu karalystes skersai kalnus Alpomis wadinamus, wersta, ant lietuviszko Kn. PetroSaurusaiczio. Kas nori tureti dwasiszku nauju pasiskaitimu tegul nusiperka szą knyngelę.....30c

Gyvenimas Jezaus Kristaus, pagal naujausius iszturinejimus suraszytas.....15c

Iszrankiai szventos Inkvizicijos, vartoti VI ir VII szimtmetuose del pasiduodančiu kataliku tikejimo ant žemes. Parasze Mac Donald. Labai akyva knygute.....10c

Isz ko kyla melai ir visokios skriaudos žmonijoje. Parasze kn. Dembskis. Szi knyga paduoda svarbiausias Isztraukas isz szvento Biblijos, kurios perskaite uppasilt, kas yra Biblija ir kodel kunigai draudžia ja žmonems skaityt.....75c

Isz kur akmenys ant musu lauku atsirado? Geologiszkas Lietuvos iszturinejimas, naudinga moksliszka knygele.....10c

Istorija Europos su mapoms.....50c

Istorija gražios Katrukos " " 10c

Istorija isz laiko Francuzu wainos atsitikusios Afrikoje.....30c

Istorija arba apsakymas apie Lietuwos praeitį. Parasze Zanawyka.....40c

Iszganinmas wargdanio. Knygele pamokinanti kaip paggerint sawo gywenima.....25c

Inte [illegible] jalistiszku sanlygu ant wisu kulturos szaku. Geri pamokinimai darbininkams kaip pagerint sawo buwi.....15c

Ka darytie, kad butume sweiki ir ilgai gywentumem.....10c

Kankles, lietuviszkos dainos su natomis, sutaisytos ant 4 balsu del wyru Calis K.....90c

Kankles, lietuviszkos dainos 4 balsams vyriszkiems sutaikytos: parupino Dr. V. Kudirka, II dalis.....30c

Keli Žodžiai apie Auginima, paraszyti J. S. Kuokszczio. Labai naudinga knygele tevams, norintiems iszauginti savo vaikus antsveiku, doru ir naudinga draugijai vyru.....10c

Kaip igytie pinigus ir turta.....10c

Kaip apsiginti nuo koleros ir kitų naudingi skaitymai.....10c

Kristijonas Duonelaitis " " " 10c

Kas yra, o kas bus " " " 10c

Krumpliu Jonas pasaka " 10c

Keletas žodžiu apie nesuwius ir naudingi pamokinimai del Lietuwos žmoniu.....10c

Kataliku Bažnyczia ir mokslas pagal Zahn'a verte kn. A. Milukas.....15c

Kristijono Donelaiczio Rasztai.....40c

Kapai Didžiu Kunigaikszcziu ir Karaliu Vilniuje. Pagal A. Kirkorą, parasze N. Yra tai istoriszkas iszszniptinejimas apie Vilniaus praeiti pagal paminklius, užsilikusius ant grabviecziu D. L. Kunigaikszczių ir Karaliu.....10c

Krituoliai szviesos bei abrozai Sutaise Bevardis. Keliolika labai akyvu abrozu perkrancziu tulus tikejimiszkus dogmatus.....50c

Kabalas talpinantis sawyje wisokius užminimus ir ant ju reikalaujanti atsakymai.....10c

Kelios istoriszkos dainos. Gražios ir swarbios apie Lietuwos praeitis, jos lietuwiszkus kunigaikszczius, Kražiu skerdyne ir tt.....10c

Keistutis, tragedija 5 aktuose del teatru.....20c

Keletas žodžiu apie Rymo popiežiaus neklaidinguma.....10c

Keletas rasztu apie Kražius, paraszyta D. Butkeraiczio. Aiszkiai apraszo plowyse Kražiuose, kaip tas wiskas atsitiko, kiek ir koki žmones buwo areszituoti, kiek sušeistu, kiek užmusztu, kiek nusudytu ir tt.....15c

Kuningas, pulkus apraszymas isz gywenimo Lietuviu paraszyta del Amerikos Lietuviu.....50c

Lengwas budas pacziam per sawes pramoksti rasztie, del nemokanczių.....10c

Lietuwiszkos dainos isz wisur surinktos, apie keturi szimtai dainu.....$2.00

Lietuviszkas Albumas, Laida I. Istoriszkos ir szeip jau Lietuvos vietos. Parengtas ir iszleistas kn. Miluko su pagelba prenumeratoriu. Telpa czia gražus paveikslai su trumpais apraszymais ir žymiausiu Lietuvos vietu, iszdirbimu ir naminiu darbu, kaip tai: Altorius Auszros Vartu su stebuklingu paveikslu Paneles Szvencziausios Yliniuje; Griuvesiai Mindaugio rumo Naumiestely; Griuvesiai Lydos pilies; Griuvesiai Krevo pilies, Liszkava; Nauji Trakai; Griuvesiai Medinikų pilies; Gelgaudiszkis; Griuvesiai Gedemino pilies Vilniuje; Perkuno szventinyczia Kaune; Kedainiai, Mir, Vysokie Litewskie; Kretinga; Kražiai; Rakiszkio bažnyczia, Kapas Simano Daukanto, Birutos kopiyczia, Palanga, Buomas ties klaipeda, Minijos sleniu ties Garžduais, Nemunas ties Vilkija, Uke lietuviu Suvalkiu gubernijoj, tokia jau uke Kauno gub.; tollaus eina paveikslai visokiu lietuviu užsiemimu, naminiu padaru ir tt. Apraszymas paveikslu dviejose kalbose—lietuviszkoj ir angliszkoj. Preke.....50c

Lietuvos Tewynes Dainos, paraszytos kn. Antano Wienožinsko. Labai gražios dainos 20c

Lietuwiai amžiu gludumuose Czia talpinasi tyrinejimai apie lietuwius, ju paejima, ir kalba nuo seniausiu amžiu. Knigele werta yra perskaitymo kiekwienam lietuwiui.....10c

Litwini i Polacy. Lenkiszkoje kalboje. Iszrodo ka gero ar blogo lenkai lietuwiams padare ir ar turime su lenkais laikytis ar nuo ju szalintis.....10c

Laisvos Valandos. Eiles. Parasze Vincas Kapsas (D-ras Kudirka). Czia yra surinkta 23 mažesnes eiles garbaus musu poeto, jauname amžiuje in kapus nužengusio. D-ro Kudirkos. Sziose jo eilese kiekvienas skaitytojas ras sau nusiraminimą ir dvasiską naudą.....15c

Laima ir Planetos. Knygele, tinkanti jau nuomenei del smagaus laiko praleidimo, nes isz jos gali nuburti apie savo laimę ar nelaimę, ar myli ji žinoma mergele, ar ją valkinas myli ir tt.....25c

Lietuviszkas Sziupinys, II Laida. Konradas Vallenrodas.....10c

Lietuviszki Dainiai pra tiej XIX szimtmecio. Kliaisiszki tautiszkas perejoddas Parenge Jr. Jonsa.....40c

Lietuviszki rasztai ir rasztininkai, rasztiniszka peržvalga Lietuvos Myletoju, ju gyvenimas ir darbai. Czia surasztyi gyvenimai ir darbai visu lietuviu, kurie ko nors gero parasze lietuviszkoje kaiboje, kaipo tai: Dr. Basanaviczius, Ivinskio, S. Daukanto, vyskupo Volonczianskio, kn. Burbos ir kitu.....40c

Lietuvos Kankles, turinczios 72 naujas dainas.....15c

Lietuvos Istorija, paraszyta Simano Dankanto. Dvi dideles knygos, kožna po $1.50 ~ arba ant už.....$3.00

Lietuwos Gaspadine. Mokina kaip pritaisyti Diewo dowana, isz kurios galima iszmokti gerai wirti walgius ir atsakancziai westi kukne.....20c

Lietuvystes praeitis, dabartis ir ateitis. Istoriszkas socijoliogiszkas pieszinys.....25c

Lietuvial po maskoliu jungu. Parasze Dr. Pieszinys apie priespaudas ir persekiojimus lietuviu isz szalies maskoliszkos valdžios.....10c

Maskolijos politika su Europa ir katalikiszka bažnyczia. Iszrodymas kaip maskoliai persekioja, kankina ir naikina lietuwius ir ju bažnyczias.....10c

Musu muzikelis isznduotas ant naudos Lietuwos Ukinykams. Czia randasi trupinai apsakyta Lietuwos tautiszkas kilimas. Po tam rodos ukinykams prie gero wedimo ukinykystes, ir keletas pasakaiczių.....10c

Medega musu tautiszkai waistinykystai. Szioje knigoje apraszo wisas ligas, ju wardus kokiais jas wadina Kauniecziai ir Suwalkiecziai, kokeis waistais prasti žmones jas gydo.....40c

Medega Simano Daukanto bijografijai (gywenimui). Yra tai naujausei knigele ir labai akywa, kurioje apraszytas gywenimas Simano Daukanto nuo pat kudikystes iki jo smerties: kaip augo, kur mokinosi, ka welke ir tt. Prie to ir jo fotografija patalpinta.....80c

Nesipriesziyk. Komedija grajyjama teatruose 10c

Orleano Mergele, tragedija penkluose aktuose su iszdanga, iszleista Tewynes Myletoju Dr-tes. Yra tai puikiause tragedija grajyjama teatruose, pirma syk iszwersta ant lietuwiszkos kalbos Wince Kapse.....25c

Olga Liubatovyczaite, vaizdelis isz gyvenimo nihilistu. Yra tai gražus ir užimantis apsakymas isz gyvenimo nihilistu Rosijoje, kaip mergina Olga Liubatovyczaite, priguledama in nihilistu draugystę, daug sykiu apgavo ruskus czinovnikus ir gaudoma gudrial iszstruko isz ju ranku.....10c

DAKTARAI State Medical Dispensary gali jus iszgydyti!

Jie užtikrina iszgydyma, ir tas jums nieko ne kasztuoja, jeigu ne esate iszgydyti.

Roda dykai! Negydo jokiu neiszgydomu ligu.

Jus nieko nerizikuojat

jeigu esat iszegzaminuoti

Per specijalistus "State Medical Dispensary", ant pietvakarinio kampo State ir Van Buren ul.

Ju electro-chemiszkas gydymas yra geriausias ant visos pasaules. Jie nieko neima už egzaminavima ir roda. Jeigu jusu liga yra iszgydoma, tai bus gydoma po užtikrinimu; tai reiszkia jog jumis nieko ne kasztuoja už gyduoles ir gydyma jeigu ne esate iszgydyti.

Farmeriai

ir žmones isz priemiesczių ir aplinkiniu miestu pribuva ant kožno trukio (treino) idant butu iszgydytais per pagarsejusius specijalistus. Jie užtikrina iszgydyma kiekviename dalyke.

Egzaminavimai yra daromi pagal naujausias metodas, idant surasti liga.

Szitie daktarai klaidos jokios ne gali padaryti, nes jie viska daro su pagelba tikrumo instrumentu, kaip tai: Microscopa, Harmocytometero, Sphigmographo, Elektriszku balsu Reostato ir Stethecropo Phonondoscrope tirinejimo, iszcziupinejimo, iszbraszkinimo ir iszklausymo idant ant syk atrasti liga. Mokslas žymetinai nužengę pirmyn diognosose ligu. Specijalistai gali atrastie liga sžlapume (mižaluose) per tirinejima su microscopu. Liga pati kaipo panorama atsidengia priesz iszlavinta aky specijalisto. Egzaminavimai yra lengvi ir be jokio skausmo. Jeigu jautiesi jog esi ligotu, tai atsiszauk in "State Medical Dispensary", ant pietvakarinio kampo State in Van Buren ul.

☞ Inejimas per 66 Van Buren ul.

Patemyk adresa.

URAH VYRAI!!!

Tu gali, ir busi iszgydytas! Specijalistai "State Medical Dispensary" yra tai žmones,

kurie iszgydo nerviszka nusilpnejima ir visus dalykus prie to prisidedanczius jauname, vidutiniame ir sename amžyje Baisios pasekmes jaunystes neiszmintingumo persižagimo senesniuose metuose ir pasekmes užvilktu ir neatsakancziai gydytu ligu, kurios yra priežaszcia: nustojimo sveikatos, silpnumo nugaros, skausmu krutineje, paniurumo, nemigos, fiziszko ir protiszko nusilpnejimo, svaigulio, prastojimo energijos ir užsitikejimo, nuliudimo, baimes, nesmagiu sapnu ir kitu tam panasziu symptomu. Tokiems ligoniams rodosi jog visi žmoju mislis ir manavimus. Liga, jeigu per ilgai užvilkta, priartina beprotyste ir myri. Jeigu buvai kada nors gydytas per kita daktara ir ne likai iszgydytu, tai delto, jog buvai gydomu pagal senas ir neatsakanczias metodas. Gydymai "State Medical Dispensary" yra nauji ir dideliai skyriasi nuo metodu vortojamu 30 metu atgal. Szitie specijalistai gali iszgydyti jus su electro-chemiszku gydymu ir užtikrina iszgydyma. Viska užlaiko didžiausioj paslaptyj. Szitie specijalistai turi szimtus geros valios padekavoniu nuo žmoniu kurie likosi iszgydyti.

Pusles ligos ir Striktura.

Didelis skaitlius žmoniu daug nukenczia prie nusiszlapinimo, nes szlapumas (mižalai) iszeina povalei, sunkiai ir su skausmu. Kaip kada pacientas turi atsikelti vidurnaktyj ir ne syki pasitaiko jog nusiszlapina kraujais. Tas yra labai pavojingas dalykas, nes gali kilti uždegimas, nuo kurio akmuo atsiranda puslej. Jeigu kenti nuo pusles ligos arba strikturos, tai pasirodavik su galviniu daktaru State Medical Dispensary. Nekentek nuolatai. Specijalistai gali ir iszgydys jus, jeigu tik atsiszauksit ir imsit gidytis. Kiekviena liga priimta ant gydymo, bus užtikrinta.

VARICOCELE (pasididimas gyslių lytiszkuose organuose).

Nusilpninanti rezultatai szitos ligos yra per gerai žinomi, idant insigilinti in tirinejimus. Yra gana sakytie, jog apsunkina prota, nusilpnina kuna, kankina nervu systema ir pasibaigia ant visiszko nusilpnejimo. Jeigu esate auka szito baisaus padejimo, tada eik in specijalistu ofisa. Jie jums iszaiszkis nauja metoda ir kaip syki jau suprasit, tada nenusistebesit jog jie iszgyde virsz 850 ligu paskutiniuose 18 menesiu. Skausmai apsistoja ant syk; smarve ir uždegimas bematant pranyksta; kraujas, susirinkes padidintose gyslose iszsiskirsto ir jos atgauna savo normaliszka tvirtuma ir pavidala. Visi ženklai ligos ir silpnumo pranyksta idant padaryti vieta sveikatai, tvirtumui, puikybei ir vyriszkumui.

Teisdariszkas užtikrinimas bus duotas kiekvienoj ligoj, priimtoj ant gydymo.

☞ **Prekes yra pigiausios.**

Tolymi ir Farmeriai,

serganti szita liga, kuri specijalistams "DISPENSARYJ